

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF 1885
1897—1932.

1935 Csütörtök, 1935. október 24.
237. szám.

Kinos pontossággal Olaszország mellé áll a belga közvélemény

Végleg megszűnt Németország népszövetségi tagsága — Elhagyta Rómát az abesszin követ — Pánik az addis-abebai európai kolóniákon — Rickett újra megjelent

Lassan halad a béke ügye

A világpolitikai érdeklődés előterében Hoare angol külügyminiszter tegnapi beszéde áll. A beszéddel kapcsolatban az olasz sajtó különböző megjegyzéseket tesz. A Popolo di Roma azt írja, hogy ha Anglia csakugyan elismeri Olaszország jogát a terjeszkedésre, úgy magyarázza meg a módját, hogy miként érvényesítse ezt a jogait. A Messagero szerint Hoare beszéde megerősítette a politikai helyzet megenyhülésének az érzetét. A Stampa viszont utal arra, hogy az angol kormány politikája és Hoare szavai között észrevehető eltérés van. A német lapok is részletesen foglalkoznak az angol külügyminiszter beszédével. A Völkischer Beobachter annak a nézetének ad kifejezést, hogy Anglia a beszéd békés tónusa ellenére is kitarthat a megtorló intézkedések érvényesítése mellett, sőt az angol kormány a megtorló rendszabályokat még tovább kiélezte. Hasonló értelemben ír a Berliner Tageblatt is.

Hoare külügyminiszter beszédjének visszhangja

Hoare külügyminiszter beszédének elhangzása után az angol alsóházban Atlee őrnagy, a munkáspárt vezére emelkedett szólásra. Közölte, hogy pártja elismeréssel viseltetik a kormány működése iránt és a nemzetvédelem megerősödését is örömmel állapítja meg, ez

BADOGLIO MARSALL

azonban nem jelenti azt, hogy szabadkezet kell biztosítani a kormánynak az újjáegyvetkezésre. A szónok azt kérte a kormánytól, hogy minden gyanút háritson el magáról abban a tekintetben, hogy az olasz—abesszin viszállyból Angliának előnyei származnak.

kat javít a helyzeten, hiszen ők is ismerik mindazon problémáknak garmadáját, amik a kereskedelemre nehezdednek. Am sokkal kedvezőbb volna ezt a megértést és türelmet intézményesíteni, mint a végrehajtó közegek gyakori tulbuzgalmát, hiszen jól tudjuk, akik az ókirályság nagyobb városaiiban gyakran megfordulunk, hogy Bucurestiben, vagy Constantaban, vagy Brailaban, hogy Cernautiról ne is beszéljünk, mennyire a gyakorlati élethez

Egyiptomot fel kell szabaddítani és azt kívánja, hogy Szudánt a Népszövetség megbízásából Anglia adminisztrálja. Atlee őrnagy után Herbert Samuel, a liberális ellenzék nevében elfogadta az Olaszország elleni gazdasági szankciók alkalmazását és azokat az intézkedéseket, amelyek az egyiptomi helyőrség megerősítését és a Földközi-tengeri angol flotta összehívását célozzák. Ezután kifejtette, hogy

a föld háromnegyed részének kormányzása kilenc állam kezében van, míg egy negyed részén 50 nemzet osztozik.

Ezen a helyzeten változtatni kell, mert különben Németország és más államok is egy napon lehetetlen követelésekkel állhatnak elő és ebből beláthatatlan következmények származhatnak.

Az olasz kormány megtiltotta a Londonban megjelenő Daily Telegraph című lap olaszországi terjesztését. A rendeletet azzal indokolták, hogy a lap következetesen céltáras híreket közöl és ezáltal igyekszik megbontani a két ország közötti békés kapcsolatot. Alexandriai jelentés szerint az egyiptomi hatóságok egyre nagyobb sietséggel folytatják a katonai készülődéseket. A Nilus torkolatától az ország belseje felé utakat és vasutakat építenek csapatok és hadianyag szállítására.

Aduából jelentik: Badoglio olasz marsall ma szemlét tartott a csapatok felett és

igazodik a hivatalos záróra-rendszer és Constantaban például nagyobb a forgalom egy-egy nyári hónapban este hét után, mint az egész napon. Remélni szeretnénk, hogy hatóságaink megtalálják a módját az aradi kereskedők panaszainak orvoslására és sikerül áthidalni gyakorlatilag azt a nagy különbséget, ami a záróra-rendelet hatósági kényszer-végrehajtásának kellemetlenségei és a küzdő kereskedelem primitív érdekei között keletkezett.

Állít be a rendőr mostanában az aradi kereskedőkhöz a déli és az esti hét óráig záróra idején és irgalmatlanul felveszi a kihágási jegyzőkönyvet, ha az üzlethelyiségben vevőt, alkalmazottat, vagy éppen — horribile dictu! — kicsomagolt árut talál... A záróra fogalma így válik ijesztő mumussá a kereskedőre, a kihálófélben lévő vásárlóra egyaránt, mert hiszen senki sem szereti, ha rendőri jegyzőkönyvbe kerül a neve és az érdekelt kereskedőtársadalomnak is éppen elég gondja van, semmint, hogy vállalná, vagy éppen elviselhetné a kihágási jegyzőkönyveket követő bírságok újabb anyagi terheit.

A záróra intézménye kétségkívül tiszteltreméltó szociális elveken és elgondolásokon alapszik. Mint a gyakorlati életben azonban gyakran előfordul, más a törvényhozó intenciója és más ennek az intenciónak gyakorlati megvalósítása, amelynek kétségkívül a tényleges élet körülményeihez és adottságaihoz kell alkalmazkodnia. Mint ahogyan nem lehet vitás az, hogy a záróra intézménye szabályos rendet kíván megalapozni a munkaadó és az alkalmazott viszonyában a munkatörvény rendelkezéseinek megfelelőleg, úgy viszont az is kétségtelen, hogy ezzel egyidejűleg nem volt szándékában sem a törvényhozónak, hogy a záróra alkalmazása után sorozatos kellemetlenségeknek és anyagi bírságoknak tegye ki az ország egyik legjobban igénybevett közteherviselő-társadalmát. A kereskedőt az üzleti élet szelleme és a kereskedelem tradíciója kötelezi rá, hogy a legnagyobb előzékenységgel és udvariassággal szolgálja ki az üzletébe lépő vásárlót, vagy érdeklődőt és ez a kötelezettsége akkor is fennáll, ha ez a vásárló, vagy érdeklődő kliens pár perccel a hivatalos záróra-idő bekövetkezése előtt lépi át az üzlet küszöbét. Lehet-e azért a kereskedőt büntetni, mert a vásárlóközönség zöme csak az esti órákban tud magának a vásárlásra időt szakítani. Bírságot érdemel-e ma az a kereskedő, aki legelsősorban is saját hivatásának kíván élni és megragadni kívánja azt az egyre jobban ritkuló alkalmat, amikor áruját értékesítheti...? A gyakorlati élet azt mutatja, hogy a késői órákban betévedő vevőnek egyformán öszintén örül a kereskedő, amelynek forgatókéje az áruban fekszik és örül az alkalmazott is, akinek ugyanaz az üzlet nyújt egzisztenciát. Ma minden lelkiismeretes alkalmazott nagyon is jól tudja, hogy együtt boldogul, vagy bukik munkaadójával és minden elmaradó, vagy ki nem szolgált látogató azt az elmaradó bevételt jelenti, amelyből a hét, vagy a hónap végén a személyzet fizetésének kell fedezetet nyernie. Nyilvánvaló tehát, hogy az a kinos pontosság, amely másodpercekhez szeretné igazítani az üzletek redőnyeit, túlló a záróra munkavédelmi célján, kellemetlenségeket okoz a kereskedőnek és a közönségnek egyaránt és érdemtelenül sújtja anyagilag a munkaadókkal és alkalmazottakkal együtt az egész kereskedő-társadalmat.

Bizonyos, hogy a záróra-fronton a hatósági vezetők megértése és tárgyilagossága so-

utána megelégedését fejezte ki a csapatok teljesítményei felett.

Az olasz—abesszin harcokról érkező jelentés szerint az abesszin—eritreai határ közelében súlyos vereséget szenvedett a Ras Ayelu parancsnoksága alatt álló abesszin haderő, az úgynevezett „halál-légió”. Ayelu herceg intése dacára, az abesszin csapatok elvakult dühükben rátámadtak a beásott és gépfegyverrel ellátott olasz csapatokra.

Az olaszok egész közel engedték a támadókat, majd gépfegyvertűzzel árasztották el az abesszineket, akiket a gyilkos tűz vakossággal lekaszált.

Amikor Ayelu herceg meg akarta állítani a katonák rohamát, maga is megsebesült. Az abesszinek vesztesége többszáz halott volt. A halál-légióknak legutóbb sikerült 70 kilométeres mélységben olasz területre behatolnia. Hírek szerint Kassa herceg, aki 300 ezer főnyi hadsereg élén Gondartól északra tartózkodik, értesült Ayelu herceg csapatainak vereségéről és nagyobb osztagot küldött előre, hogy a „halál-légióval” egyesülve, újabb betörést kíséreljenek meg Eritreába. A párisi Liberté jelentése szerint, olasz részről bizonyosra veszik, hogy Gorohoi vidéke ellen megindul a támadás. Az olasz főparancsnokság célja to-

vábbra is a Harrar felé való előnyomulás, noha ezt a szakadatlan esőzés megnehezíti.

A Daily Telegraph szerint Mussolini nem igen lesz hajlandó az ügyek mai állása mellett békétárgyalásokba kezdeni. Nem szabad elfelejteni, hogy az olasz hadsereg Abessziniában eddig nem ért el döntő győzelmet és ezért Olaszország nem hivatkozhatik a fegyverek döntésére. Mussolini jól tudja — írja a lap, — hogy egy esetleges balsiker hatalmát támadja meg. A Duce nem állhat meg a félúton, mert legyőztése esetén Napoleon sorsa jutna osztályrészéül.

Addis-Abeában lázas tevékenység uralkodik. Ebből arra következtetnek, hogy az abesszin ellentámadás most már tényleg bekövetkezik. Hír szerint a császár ma hagyja el a fővárost, hogy a frontra utazzon. Azt hiszik, hogy a négus akkor adja ki a parancsot az általános ellentámadásra, ha De Bono tábornok hadteste megkezdik előnyomulásukat Makale irányában.

Addis-Abeában páratlan drámai színjáték zajlott le, amelyről 115.000 vad harcos, a legnagyobb hadsereg, amelyet Addis-Abeba valaha is látott, felvonult a négus előtt, hogy azután a hadügyminiszter vezetésével ellinduljon az olaszok ellen. Először Dessiebe viszik őket, 150 mérföldnyire a fővárostól északkeletre.

Gépfegyveres abesszin mészárlás, pánik Addis-Abeában az európaiak között

Addis-Abeából jelentik: Haile Selassie császár — mint jelentették — tegnap ült először repülőgépen. A császár előbb gondosan megsejmelte az Amerikában vásárolt modern kétfedelű repülőgépet, de a pilóta minden rábeszélése dacára sem volt hajlandó felszállni, hanem abba a régi rendszerű gépbe ült bele, amelyet nyolc évvel ezelőtt Svájcban vásároltak. A repülést előtt fél órával keresztül kézigrándítók dobolt. A négus főszenvédélye ugyanis a kézigrándító-dobálás és a gépfegyverrel való lövöldözés. Személyesen próbál ki minden fegyvert és ilyen alkalommal alapos pusztítást végez a szegényes muníciókészletben.

Addis-Abeából jelentik, hogy az abesszin fővárosban az ott lakó külföldiek körében nagy aggodalmat keltett az a hír, hogy a válogatott abesszin csapatok és a császári gárda elhagyta a fővárost. Attól tartanak ugyanis, hogy az Addis-Abeba körüli táborozó vad törzsek, amelyek gyűlölik az idegeneket, megtámadják a fővárosban levő idegen lakosságot. Megbízható helyen úgy tudják, hogy az abesszin kormány Angliával kétfelől fontos kölcsönről tárgyal. A kölcsönt fegyvervásárlásokra fordítják és kedvező jelek vannak arra nézve, hogy a kölcsönt az angolok folyósítani fogják.

Addis-Abeából érkezett abesszin jelentés szerint az ogadani harcterről hírül hozták, hogy az Ual-Ual felé vezető úton sikerült az abessziniaknak lekaszálni egy 400 főből álló bennszülött olasz csapatot. Az abesszinek ugyanis három gépfegyverrel az ut két oldalán levő emelkedésbe húzódtak vissza és megvárták, amíg a csapat egészen megközelítte ezeket az állásokat. Ezután megindították a tüzelést, amely az egész csapatnak a vesztét okozta.

A tessenei vidéken állandó guerillaharcok folynak. Az olasz hivatalos jelentés megállapítja, hogy ezen a vidéken a katonai műveletek lényegesen különböznek a Tigré-tartománybeli harcoktól. Itt ugyanis egy egész csapatot előnyomulása a lehetetlenséggel volna határos. Ez a vidék 100 kilométerre van a Seit-tól, Eritrea és az amharák földjének a határán.

A Stefani-ügynökség jelenté Djibutiból, hogy Rickett, aki annakidején nagy feltűnést keltő petroleumkoncessziót kapott a négustól, kötelezettségének első részét már teljesítette, amennyiben nagymennyiségű hadianyagot

szállított Abessziniára részére. A Wickers-Armstrong-gyár által előállított hadianyag már meg is érkezett Djibutiba.

Az Echo de Paris harctéri jelentése szerint Abessziniában az események kezdenek különleges fordulatot venni. Valószínű, hogy Da Vinci olasz követen kívül más közvetítőket is igénybe vesz úgy a négus, mint az abesszin kormány.

A császári udvar állandó érintkezésben van a legnagyobb titokban az olaszokkal.

Csodálkoznak, hogy a négus halogatja a döntő harcok megkezdését, másfelől pedig meglepőnek tartják azt is, hogy az olasz csapatok előnyomulása nagyon lassú. Ugyátszik, mindkét oldalon a költséges támadások helyett a békés halogatások eszközehez folyamodtak.

Addis-Abeából jelentik: A négus maga köré gyűjtötte a külföldi sajtó képviselőit és elmondta, hogy az abesszin haderők összpontosítása beveződött, úgy, hogy itt az ideje az általános támadásnak. Az offenzíva egyidejűleg három arcvona-

Baldwin angol miniszterelnök parlamenti nyilatkozata Anglia békés intencióiról

Londonból jelentik: Baldwin miniszterelnök ma bejelentette az alsóházban, hogy a választásokat november 14-én tartják meg és az új parlamentet november 26-ra hívják össze. Baldwin miniszterelnök egyébként az alsóház ma délutáni ülésén mondta el nagy érdeklődéssel várt nyilatkozatát.

— A külpolitikai kérdésekről csak annyit jegyzek meg — mondta — hogy minden, amit tegnap Hoare külügyminiszter ur elmondott, az egész kormány osztatlan helyeslésével és támogatásával találkozik. Eden lord genfi tevékenysége alatt állandó összeköttetésben állott a kormánnyal, amely egyhangúlag jóváhagyta eljárását. A kormány és remélem az egész Ház is egyet ért, amikor kijelentem, hogy számunkra az egyetlen lehetséges eljárás az marad ha hűek leszünk a népszövetségi alapokmányokhoz, de egyúttal megragadjuk a törvényes elintézés érdekében a kínálózó alkalmat. Megnyugtatom bírálóinkat arról is, hogy semmit sem akarunk tenni a Népszövetség megkerülésével. Csakis mind a három fél, vagyis a Népszövetség, Olaszország és Abessziniák egyaránt méltányos megvédésére gondolunk, hogy elérjük a megegyezést, amely jelentékenyen meg rövidítene a háború időtartamát és megszüadítaná a világot a háború továbbterjedésének félelmétől, akkor ez minden erőfeszítést megérné. A népszövetségi határozatok végrehajtásától sokat vá-

„VISUL NOPTII“

az egyetlen vendéglő, ahol jól étkezhetsz és szórakozhatsz

Bucaresti, Strada Doamnei No. 13.
Costlea Jordachescu zenekara.
Jonel Pasou énekel. 5914

lon fog megkezdődni. A négus nem kételkedik benne, hogy az olaszok semmire sem fognak menni az abesszin taktikával szemben.

Biru északkeleti helység környékén olasz bombavető repülőgépekről egy abesszin csapatot tűz alá vettek és szétkergettek. Egy olasz repülőraj Birkutantól északkeletre bombázott egy abesszin katonai tábor, amelyet a bombák felgyújtottak, egy másik olasz repülőgép pedig eredményesen bombázott egy abesszin muníciós raktárt. Abesszin katonák lövöldöztek erre a repülőgépre, de az olasz pilóta sértetlenül ért vissza az olasz hadállások mögé.

Tömegesen jelentkeznek az olaszoknál az abesszin harcosok

Mióta De Bono tábornok kiáltványban tudatta a bennszülöttekkel, hogy Tigre és Agame tartományokat az olasz király nevében birtokba vette és felszólította az északi abesszin tartományok lakosságát, a harcosokat és a papokat egyaránt, hogy 10 napon belül jelentsék be meghódulásukat,

tömegesen jelentkeznek az abesszin harcosok, helyettes törzsfőnökök és különösen nagy számmal a papok.

A hét utolsó napjaiban Akszumból Adzabba jött 200 kopt keresztény templom egyházközségeinek kiküldöttje és 200 mohamedán pap, akik valamennyien olasz védelem alá helyezték magukat és hitüket. A helyettes törzsfőnökök magukkal hozták harcosaikat és fegyverhordozó szolgaszemélyeiket. A legbefolyásosabb ezek között Faile Mariam, egy fiatal abesszin nemes, akinek atyja még Ras Széjum leghívebb embere volt. Hatszáz fegyverest hozott magával, akik a Mareb völgyéből Esha környékéről toborzódtak és uton voltak az északi frontra.

A kopt főpapok, akik ősi szokás szerint szertartásosan hódoltak be, bihorniros és zöld kontósköben jelentek meg dus arany- és ezüstszímséssel. Főjükön színpompás siveg volt s elhozták a hódolat jeléül drágakövekkel kirakott keresztjeiket is.

Adual jelentés szerint az olasz előnyomulás célja Makale, mert ha ezt sikerül elfoglalni, akkor az olasz hadosztályok számára szabaddá válik az út északra felé,

amely Addis-Abeából mintegy 400 kilométer hosszúságban vezet Makale felé.

runk, de ennek eredményét előre nem lehet tudni. A világháború egyik legfontosabb hatalma a Népszövetségből kilépett és bizonyos tagállamok csak ingadozva támogatják a hozott határozatokat. Elszigetelt eljárásra sohasem gondoltunk és kijelenthetem, hogy Anglia nem fog a népszövetségi együttes eljárás határain túlmenni. Sohasem gondoltunk háborúra és határozottan rosszalom ennek a szónak még csak használatát is.

Ezután rámutatott arra, hogy milyen okok kényszerítették Angliát fegyverkezésre, majd ismét így folytatta beszédét:

— Nem szabad némán feladni az együttes biztonság politikáját, amely jelenleg tökéletesen ugyan, de ha a jövőbe tekintek, remegve kérdem, milyen sors vár Európára, ha nem jön létre az együttes biztonság. Ezért én azt mondom, hogy nem adom fel ezt a politikát még akkor sem, ha a Népszövetség nem is felel meg a várakozásoknak. Tisztában kell lennünk, hogy mit kell tennünk majd akkor, ha reményeink nem teljesednének.

Beszédét azzal fejezte be az angol miniszterelnök, hogy tekintettel a nemzetközi helyzet súlyosságára nincs idő az ellenzék által beadott és a munkanélküliségre vonatkozó bizalmatlansági indítvány tárgyalására.

Laval értesítést kapott, hogy Mussolini hajlandó Kirenaikából egy hadosztályt visszavonni.

Oszi kötött árak

divatbluzok, pulloverek, szvetterek, harisnyák, keztyűk, ridikulók, női selyem alsóneműk és BABY-cikkek nagy választékban, legolcsóbb árban 5681

ILLENZ és FRIEDRICH

kötött-szövött áruházban vásárolhat Piata Avram Iancu No. 21.

Véglegesen megszűnt Németország Népszövetségi tagsága

GENFBŐL jelentik: Németország népszövetségi tagsága hétfőn véglegesen megszűnt. Ennek következtében a Népszövetség keretén belül működő nemzetközi munkaügyi hivatal igazgatóságában Németország tagsági helyére Kanadát választották meg.

A belga közvélemény a szankciók ellen

A Havas-ügynökség brüsszeli jelentése szerint, a belga közvéleményben az olaszországi megtorló intézkedések alkalmazásával szemben mozgalom bontakozik ki. A brüsszeli kereskedelmi kamara táviratot intézett Lipót királyhoz, akiknek állásfoglalását kérte az olaszellenes szankciókkal szemben. Most pedig a belga intellektuális, egyetemi tanárok és politikusok, határozati javaslatot fogadtak el, amelyben élesen elítélik az Olaszország ellen irányuló rendszabályokat és felkérlik a kormányt, hogy fontolja meg mielőtt erre a végzetes útra lépne. A belga közvélemény nagyrésze elfordul attól a gondolattól, hogy gyarmati kérdésekből származó ellentétek világháborút idézzenek elő.

Német politika; körökben az a meggyőződés került felszínre, hogy Anglia ma történelmi választaton áll, és hogy a jelen pillanati dönti el jövő politikájának az útját, minden irányban.

Suvich külügyi államtitkár tegnap délelőtt fogadta Asevork abessziniai ügyvivőt, aki bucsukihallgatáson jelent meg. A követ elutazásával megszűnt mindennemű diplomáciai kapcsolat Olaszország és Abesszinia között.

Itt írjuk meg egyébként, hogy az olasz belföldi kölcsönök óriási sikere van. A jegyzések messze túlhaladják a várakozást és magában Milánóban, valamint Lombardiában két nap alatt 3 milliárd lirát irtak alá.

Uj társadalmi berendezkedést terveznek az olaszok a rabszolgaság ellen

A római lapok jelentése szerint az északi olasz hadszíntéren a repülőgépek tovább folytatják a felderítő szolgálatot. Több repülőgép Makale környékén abesszin csapatmozdulatokat, sőt csapatösszevonásokat vett észre.

A rabszolgák felszabadítása óriási hatást váltott ki a muzulmán lakosság körében is. Több rabszolgatartó önként kijelentette, hogy régi rabszolgáit, akik továbbra is szolgálatban akarnak maradni, fizetéses személyzetként alkalmazza. Az olasz hatóságok a barbár rabszolgatartó rendszer helyett, egy gazdasági, mint társadalmi téren, új berendezkedést kívánának megvalósítani. Azokat a régi rabszolgákat, akik nem akartak megmaradni eddigi gazdájuknál, képességeiknek megfelelően, fizetéssel fogják alkalmazni.

A Libertének jelentik az olasz főhadiszállásról: Ma ismét számos abesszin törzs hóúolt

Bethlen István gróf kritikája a gazdaságok rendezésének javaslatáról

A külpolitikai helyzetet tárgyalta a magyar felsőház külügyi bizottsága

Budapestről jelentik: A felsőház külügyi bizottsága délelőtt ülést tartott, amelyen Kánya Kálmán magyar külügyminiszter ismertette a felsőház tagjaival a külpolitikai helyzetet. A vitában gróf Somssich József, Sztéryni Zsigmond, gróf Teleky Pál és Teleszky János vettek részt. Utána Kánya válaszolt a felszólalásokra, majd Gömbös Gyula magyar kormányelnök tette meg összefoglaló megjegyzéseit. A gazdaságok rendezéséről szóló javaslat vitájában gróf Bethlen István bírálta a javaslatot.

— Harmincöt éves politikai multam és tizenöt éves jobboldali szereplésem után most a baloldaltól szólalok fel — kezdte beszédét. — Azért igyekszem megtartani teljes tárgyilagosságomat, mert hiszen ez kötelességem. Ezt a tárgyilagosságomat

be. Husz átpártolt harcos feltűnően ragaszkodott ahhoz, hogy azonnal osszák be őket az olasz arcvonalba. Az olasz parancsnokság azonban gyanút fogott és később megállapította, hogy Seyum herceg kémeivel állnak szemben. Megfigyelő-táborban helyezték el őket. Oló Dinle szultán csapatai, amelyek az olaszok mellett harcolnak, az olasz csapatok támogatásával elfoglalták a megerősített

Botrányos rendezés és rendőri gummibotok az oradeai Schmidt-hangversenyen

Közelharcot vívott a közönség a brutális rendezősséggel — A tenorista súlyos indiszpozícióval küzdött

A bálványok végzete, hogy közelükbe juttatva egyszeribe kiderül, hogy nem érdemelték meg a bálványozást. Ez történt Galli Curcival, a pacsirtahangu amerikai énekesnővel is, akinek gramofonon felerősített hangja a színház pódiumán elvesztette nimbuszát, Jan Kie-pura is csak addig volt az istenített kedvenc, amíg közelebről szemügyre véve, egyes szemfüles riporterek ki nem derítették, hogy parókat visel és azt se fésüli. Most pedig megállapítható, hogy a mozibajáró közönség legujabb, tüneményes karriert befutó énekes, az aprótermű Joseph Schmidt személyes hangversenykörútja sem váltotta be a művész személyéhez fűzött reményeket. Az aradeai közönség valósággal tulfeszuült érdeklődéssel tekintett Joseph Schmidt oradeai koncertje elé. A tragikusan kistermetű művész Oradeán mutatkozott be először az ottani közönségnek tegnap este és ez a koncert várakozáson alul sikerült. Joseph Schmidt nem nyújtotta azt, amit a horribilis magas helyárak mellett a közönség várt tőle.

az estély rendezése pedig egyenesen botrányos volt.

Az oradeai lapok hasábjain át számolnak be a Schmidt-hangverseny felháborító megrendezéséről. Már az estély kezdetén érezni lehetett, hogy bajok lesznek. A közönség, amely a mozivászonról jól ismeri Schmidtet, már a kora esti órákban ellepte a hangverseny színhelyéül szolgáló Katholikus Kör környékét, hogy lássa „kedvencét”. Az estélyt az Aradon is jól ismert Tamasiu impresszárió végezte, aki az előkészítő munkálatokkal Arany

Lakjon Budapest szívében!

Merano szálloda

IV. Bécsi-ucca 2.

Telefon: 81-4-94 és 81-3-96.

Kitűnően felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.

Uj társas helyiségek!

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz
Liftszállítás le és fel. Panziórendszer

Gib'e községet. Az ottani helyőrséget csaknem teljesen megsemmisítették.

Lászlót, Parlaghy szinigazgató vejét bizta meg. A rendezőség már azzal is súlyos hibát követett el, hogy a pénztárt rossz helyen állították fel. A jegvpénztárt a közönség valóságosan megrohmozta.

a rend fenntartására üzembelétek a rendőri gummibotok.

Schmidt mester odabenn belekezdett már áriáiba, kiint a pénztár előtti folyosón is klasszikus műsort improvizáltak a rendezők. Aki véletlen szerencse folytán mégis megválthatta jegvét, az a jegvszedők Cerberus-hada elé jutott. A rendezők felháborító brutalitással lökték le a lépcsőkről a drága, száz- és kétszázleves jegyekkel rendelkező közönséget nemre és korra való tekintet nélkül.

Jellemző a rendezésre, hogy

magát Joseph Schmidtet sem akarták beengedni az előadás megkezdése előtt a rendezők.

A koncert különben anyagilag százszázalékosan sikerült. A terem zsufolásig megtelt közönséggel, a koncert élvezetét azonban lehetetlené tette az az éktelen láрма és kiáltozás, ami ugyszólván az egész hangverseny alatt az előcsarnokból behallatszott. A közönség abba a súlyos dilemmába került, hogy kit hallgasson:

a bent éneklő Schmidtet, vagy a künn kiabáló impresszáriót és vezérkarát?

A rendezéstől függetlenül a koncert erkölcsi sikere is várakozáson alul maradt. Schmidt ugyanis erős indiszpozícióval küzdött és hangja a közepes régiókban mintha kissé fátyolos lett volna. Mindez elég volt ahhoz, hogy a várva-várt Joseph Schmidt-est Oradeán nagy csalódást hozzon.

Itt az új „zsebtorpedó“!

A német haditengerészet félelmes újdonságai

Londonból jelentik: A „British United Press“ szerint a német haditengerészet félelmetes erejű hajóegységekkel, az úgynevezett „zsebtorpedókkal“ rendelkezik, amelyek döntőfontosságú szerepet fognak játszani a jövő tengeri háborújában. A naszádok térfogata csak 200 tonna, személyzetük 28 főből áll és főelőnyük a szédítő gyorsaság. Szükség esetén 56 tengeri mériöldíni sebességet is elérhetnek. A hajók háboru esetén sűrű füstfelleg leple alatt közelítenék meg az ellenséges hajókat és miután torpedójukat kilőtték, a legnagyobb gyorsasággal észrevétlenül elmenekülhetnek. Ezeket a „halálcsonakokat“ a Balti tengeri hadgyakorlatokon teljes sikerrel próbálták ki és ez a siker végleg megpecsételte az óriási hadihajók sorsát.

Kommentár nélkül

*

Agyonütni? — Az is jó...

Diciosanmartinból jelenti tudósítónk, hogy Ghedeon Vasile és Nicoara Iosif bucerdai lakosok egymással évek hosszú során keresztül elenséges viszonyban éltek egy bizonyos birtokügy miatt, amely a közelmúlt napokban bíróság elé is került. A törvényszék Nicoara Iosif javára döntött, ami sehogy sem fért Ghedeon Vasile fejébe és ezért elhatározta, hogy az ősi jogforrások egyikéhez, az erőszakhoz fellebbezi meg az ítéletet a szokásos másodfoku fellebbezési fórum helyett. Több társával tehát elbújt annak az országutnak az egyik árkában, amely mellett Nicoarának vitt hazafelé az útja. Nicoara ugyan élt a gyanúperrel és gyanúcsak több társával igyekezett hazafelé, de ez a tény nem rettentette vissza Ghedeon guerilla-csapatát. A támadás meglepetésében az ötvenkétéves Ghedeont úgy össze-vissza verték, hogy a helyszínen kiadta lelkét. A csendőrség természetesen letartóztatta a sütyökösökkel fellebbező atyafiakat, akiknek most lesz rá idejük és alkalmuk, hogy átgondolják a történeteket és rájöjjenek arra is, hogy az erőszakkal nem boldogulhatnak a bírói fórumok ítéleteivel szemben. Igaz ugyan, hogy Ghedeont agyonverték s így „érdemben” alaposan megfellebbezte Nicoara a bírói ítéletet; de az is bizonyos, hogy erre az önkényeskedésre drága árat fog ráfizetni a bucerdai guerilla-vezér.

Konkurrencia

A Zalaui tanügyi revizorátus értekezletet rendezett a körletébe tartozó tanítók, tanárok és tanfelügyelők részére, melynek főtémája az volt, hogy vegyék tudomásul, miszerint a tanköteles ifjuság tanszer-szükségletét ezúttal a revizorátus kívánja ellátni. Hassanak tekát oda a tanerők, hogy a tanulói ifjuság a revizorátushoz forduljon irkáért, lénidért, vagy radirgummiért a tanszerkereskedők helyett. Nem meglepő ezek után, ha közöljük, hogy a revizorátus árlistáján az iskolai füzetek 30 %-kal drágábbak mint a könyvkereskedőknél kapható ugyanolyan füzetek árai és az egyleies kistollat két leírért az egyleies radirgummit ugyancsak két leírért „bocsájtják forgalomba”. A gyerekek nem mernek beszélni, a szülők hallgatnak és a revizor diadalmasan konkurrál annak a könyvkereskedőnek, amely abból szeretné az esedékes adóját kifizetni, amit az új tanévvitő hozhatna. Dekát a revizor nem hagyja. A kereskedők a Kereskedelmi és Iparkamara útján próbáznak tiltakozni Bucurestiben a tisztességtelen konkurrencia ellen. A miniszter azonban Bucurestiben van, Bucuresti pedig messze van. A revizor viszont Zalaiban lakik és kisebb gondja is nagyobb annál, minthogy azon törje a fejét, honnan fogják az adójukat kifizetni a zalaui tanszer-kereskedők? A revizor a meggazdagodás ötletes útjára lépett és ha ezt türik, neki van igaza.

8 százalékos titha

Egy ismert oradeai szállítmányozási vállalat alkalmazottja adót, illetve adóhátralékot fizetett százalékosan. Széltében és hosszában köztudomásu, hogy ezt a műveletet pengetésű koncepció kíséri, amit a fizető fél rendez a kasszaablak előtt, nyilván a pénztárnok gyönyörködésére. A szakásas művelet ezáltal azonban az oradeai pénztárnoknak láthatólag az idegeire ment, mert az egyik százalékos pengetés után, energikus mozdulattal magához ragadta, majd a lyukasztógéppel keresztüllyukasztotta. — Ez hamis! — jelentette ki aztán diadalmasan a hűledező alkalmazottnak. Ez azonban nem hagyta annyiban a dolgot, hanem átvitte a Banca Nationala fiókintézetéhez az átlukasztott pénzdarábot. A B. N. pénztárnoka jobb hangulatban lehetett, mert meghallgatva a százalékos obligát muzsikáját, kijelentette, hogy a pénzdaráb valódi s így az adóhivatalnak nem volt semmi oka rá, hogy megsemmisítse. A vitás melódiája százalékos most az oradeai vállalat eljuttatta a pénzügyminiszteriumhoz: döntsék el ott, hogy kinek volt igaza? Mindenekfelett azonban a cég bejelentette, hogy neki 100 lei kára van, melyet természetesen akár a pénzügyminiszterium, akár az adóhivatal megtéríteni köteles. A cég „elvi álláspontját” ezzel támasztja alá, hogy az inkriminált százalékos szivesen kicserélte volna, ha az adóhivatalnak meg nem semmisíti. Igaza van: ki tud elcsúgni a mai világban egy átlukasztott százalékos... 2.

A magyar gyermekek neveléséről és jövőjéről tanácskozott az arad- és timismegyei római katolikus tanítók nagygyűlése

Művészi nivóju kulturest a Minorita Kulturpalotában — Pacha Agoston dr.: „A holnap esatát a ma tanítói vivják meg”

Nagy érdeklődés mellett kezdődött meg szerda délelőtt a római katolikus fiúiskola tornatermében az arad- és timismegyei egyházkerületek tanítóinak konferenciája.

A tanítógyűlés reggel 9 órakor Istentisztelettel kezdődött. Dr. Pacha Agoston megyéspüspök személyesen vett részt a gyűlésen és a katolikus elemi iskolák, a gimnázium növendékeinek, valamint a szülőknek és a tanítótestületek jelenlétében gyönyörű, mélyreható beszédben méltatta a tanítók misszióját, akik ezer nehézség között dolgozva hirtik el a flatalság lelkében azokat a magokat, melyek a jövő generáció emberének lelkivilágát formálják ki.

— A holnap csalájdát a ma tanítói vivják meg — zárta beszédét dr. Pacha Agoston — és az ő kötelességük a gyermeket a jövőre előkészíteni.

Ezután dr. Lakatos Ottó volt rendfőnök üdvözölte a püspököt és figyelmébe ajánlotta a katolikus tanítókat, akik a legnehezebb körülmények közepette töltik be fontos hivatásukat. Dr. Wegling János egyházmegyei főfelügyelő és Boros Károly tanító üdvözölő beszédeinek elhangzása után Návrádi Agoston katolikus elemi iskolai igazgató tartott érdekes előadást az aradi katolikus nevelésügyről. Beszédében kifejtette, hogy amióta az egyház kezéből kivették a felekezeti iskolák vezetését, mindenütt a szélsőséges áramlatok hatása érvényesült. A katolikus tanító nem politikai, nem állampolgár, hanem a nyelvi és faji hagyományok megőrzése mellett, az államnak lojalts és boldog polgáraként nevel s így közveve az állam fejlődését és boldogulását mozgatja elő.

Oláhné Bittó Etel, a timisoarai római katolikus elemi iskola tanítónője tartott színes és hangulatos előadást a játék, a dal és népmese gyermeknevelő hatásáról. Előadásában ismertette az otthoni nevelés fontosságát és azt a mély hatást, melyet a gyermek fogékony lelkivilágára a dal és a népmese gyakorol. Az előadásnak nagy sikere volt. Ezután a résztvevők dr. Pacha püspökkel együtt közös ebédet vettek részt. Délután két órakor folytatódott a gyűlés Wegling János dr. főfelügyelő elnökelete alatt. Az egyházmegyei tanítógyűlés állandó választmányának elnöke Návrádi Agoston, jegyző Deér Béla, pénztáros Mészáros István lett.

A zárt ülés előadói voltak: Deér Béla, Oláhné Bittó Etel, Máray László, Németh Kálmán, Mészáros István, Takács János, Chisneucris plébánosa, Dászka Matild és Vass József.

Este 9 órakor a Minorita-kulturházban az első egyházmegyei tanítógyűlés emlékére az aradi magyar katolikus elemi fiúiskola az aradi kulturgyletek közreműködésével nivós kulturestélyt rendezett. A műsor első száma a Katolikus Daloskör néhány precíz kidolgozású énekszáma volt, melyet Szabócsky János vezényelt kitűnő hozzáértéssel. Megnyitó beszédet mondott Lakatos Ottó dr. plébános, szent-széki tanácsos. Fischer Ernő ragyogó virtuozitással játszotta Niemann; Pavane és Laterne című művét. A közönség melegen megtapsolta a kitűnő zongoraművészt. Kövér Erzsébet néhány hangulatos és meleg líralsággal átfűtött költeményét adta elő nagy sikerrel. Dr. Ungár Imre Verdi: Trovatore fantasia című művét játszotta kiforrott művészettel, Fischer Ernő stílusos zongorakisérére mellett. Fischer

Aladár főgimnáziumi igazgató mondott emelkedett hangú alkalmi beszédet, majd Földes Ilona nagy érdeklődéssel kísért szőlőtánca után a közönség egy mindenképpen sikertült est emlékével távozott. A tanítógyűlés még a csütörtöki nap folyamán is tart s további fontos testületi kérdések kerülnek megvitatásra.

Póka-Pivny Aladár előadása a budapesti rádióban

az amerikai függetlenségi harc magyar hősről

Oktober 25-én, pénteken délután 6 órakor rendkívül érdekes, aradi vonatkozású előadás hangzik el a budapesti rádióban. Póka-Pivny Aladár, szabadalmi bíró, a budapesti Legfelső Mérnöki Tanács tagja tart előadást Kovács Mihály huszárezredesről, az amerikai függetlenség magyar hősről. A nagy tudású előadó saját levéltári kutatásai során állította össze ennek az érdekes pályafutású magyar embernek a történetét.

Előadása anyagát a budapesti, egri, kőcsi, drezdai, lipcsei, berlini, párisi, washingtoni levéltárakból gyűjtötte össze és ennek a lelkiismeretes, kitartó munkának az eredménye, hogy ennek az eddig oly titokzatos multu magyar embernek az élete, kevés kivétellel, már nyitott könyv előttünk. Kovács Mihály egyike a XVIII. század legérdekesebb magyar katonáinak. Katonai pályáját III. Károly alatt kezdte. 1736-tól francia szolgálatban állott, résztvett a lengyel örökösödési háborúban is. Nincs ugyanis egy sarka Európának, ahol meg ne fordult volna. Nagy Frigyes hadseregében huszárkapitányi rangig emelkedik és századparancsnok lesz. Alig ért ide az amerikai függetlenségi nyilatkozat híre, nyomban felkerekedett és felajánlotta kardját az amerikai szabadság ügyének. Kovács Mihály 1779. május 11-én, az Egyesült Államok függetlenségi háborújában hősi halált halt Charlestown város ostrománál. Erről a tüneményes pályafutású magyar katonatisztról tart előadást Póka-Pivny Aladár, aki aradi származású ember, ma is erős kötelek fűzik Aradhoz és rokonai és barátai közül bizonyára igen sokan fogják meghallgatni nagy figyelmet érdemlő előadását.

Villámcsapás

vak riadót okozott Nápolyban

Rómából jelentik: Délolaszországban néhány nap óta esőre fordult az időjárás. Nápolyban hétfőn este egymásután több igen erős felhőszakadás volt. Az egyik villámcsapás rövidzárlatot okozott a riadó hírladására szolgáló szírenghálózatban és így este tíz órajában a szírenák egyszerre az egész városban bujni kezdtek. A lakosság nem tudta mire vélni az eseményt és igen sokan arra gondoltak, hogy légi védelmi riadót rendeltek el. A hír hamar elterjedt a városban és Nápoly, minden ok nélkül egy félórára teljes sötétségbe burkolódzott. Csak később derült ki, hogy tévedésről van szó és ekkor a lakosság megnyugodva újból világosságot gyújtott.

Minden háztulajdonosnak érdeke, hogy „RO-FRE”

hatóságilag engedélyezett, (műügyi, városi mérnöki és egészségügyi hivatalok által) szabadalmi jogon szennyvízszűrő készítőket szerkeszt, mert ez a legjobb, legolcsóbb és legpraktikusabb. A feltaláló Bucurestii kiállításán díszoklevéllel és éremmel kitüntette. Beszereshető:

ROSSI SI PELLEGRINI Arad, Marasesti-ucea 61. szám. Telefon: 9-71.

Carol királyhoz és Maria anyakirálynéhoz fordulnak az elbocsájtott timisoarai kisebbségi tisztviselők érdekében

A banati német néptanács határozati javaslata — Egy bucuresti-i lap az elbocsájtott tisztviselőkért

A kisebbségi közvéleményt élénken foglalkoztatja a timisoarai elbocsájtott tisztviselők ügye, akiket azon a címen, hogy a nyelvvizsgán fogyatékos román nyelvtudásról tettek tanúságot, 15—20 esztendei működésük után szolgálatukból elbocsájtottak. *Nyolevanöt kisebbségi tisztviselőnek adták ki ilymódon az utját.* Ez természetesen nem maradt visszhang nélkül, mert ilyen nagyarányú elbocsájtásra egyetlen városban sem volt példa.

A Magyar Párt banati tagozata a tegnapi nap folyamán táviratot intézett Carol királyhoz, melyben az uralkodó jóindulatu figyelmét felhívja az elbocsájtott tisztviselők ügyére.

A párt képviselői által a belügyminiszterhez is fordul az elbocsájtott tisztviselők érdekében. A banati német néptanács gyűlésén is elkeseredett hangú felszólalások hangzottak el az elbocsájtások miatt. Schmitz Ferenc dr. határozati javaslatban indítványozta, hogy a néptanács az illetékes helyeken a legerélyesebben tiltakozzon ezen törvénytelen és jogtalan lépés ellen. A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.

A tisztviselői elbocsájtások ügye visszhangra talált a Misszió-szervezetek timisoarai gyűlésén is, ahol Rech K. Géza anatólebános felhívást intézett az egyesület nőtagjaihoz, hogy

közel száz család megmentése érdekében forduljanak memorandummal Mária anyakirálynéhoz

A királyhoz intézett távirat szövege

A távirat, amelyet tegnap délben küldtek el a király kabinetirodájához, a következő szövegű:

A banati Magyar Párt mély tisztelettel kéri, kezveskedjék Öfelsége a Király elé terjeszteni a következő alázatos kérésünket:

Felség! Felséged dicsőséges emlékeztü édesatyja, Ferdinand király Timisoarán mondotta, hogy a kisebbségi népek megbecsülése és a velük való együttműködés a haza érdekében szükséges.

Alattvalói hódolattal kérjük Felségedet, kezveskedjék ezen királyi megállapítást respektálva, atyai jóságát azon timisoarai, körülbelül száz kisebbségi városi alkalma zott érdekében érvényesíteni akiket a jelenlegi interimbizottság nem sikerült nyelvvizga címén, november 15-ikével elbocsátani rendelt, bár 20—25 esztendőn keresztül becsülettel, tisztességgel, mindenki megelégedésére működtek, elsajátítva az állam nyelvét oly mértékben, hogy szolgálatuk ellen ezen hosszú idő alatt soha kifogás nem esett. Családos emberek télviz idején, minden kárpótlás és nyugdíj nélkül az uccára dobatnak és egy tulnyomóan kisebbségi lakosságú városban sokszáz lelket kitevő családtaggal együtt, az éhhalálnak és kétségbeesésnek lesznek áldozatai, ha Felséged irgalmas szive nem könyörül rajtuk. Rokoni kapcsolatoknál fogva ezer és ezer embert érint ezen panaszolt intézkedés, mely csupa hűség és lojalitás állampolgárt, ó tisztviselőt, becsületes munkást sújt. A keresztényi szeretet, az emberiség, a méltányosság nevében, mély tisztelettel és alattvalói hűséggel kérjük Felséged segítő beavatkozását ezen súlyos igaztalanság kiküszöbölésére. A banati Magyar Párt nevében Ungár dr. ügyvezető alelnök, Páll dr. főtitkár.

Az elbocsájtott kisebbségi tisztviselők és alkalmazottak a város elbocsájtási végzése ellen a reviziós bizottsághoz fordulnak. Kérésüket még ezen a héten nyújtják be.

A timisoarai városházát az elbocsájtások hírére valósággal megrohmozták azok, akik a megüresedett állásokra pályáznak. A Zorile című fővárosi lap érdekes cikkben foglalkozik a kisebbségi tisztviselők elbocsájtásával. A lap többek között ezeket írja: „Ardealban, Bucovinában és Basarabiában néhány ezer tisztviselő van, akiknek most, tíz-tizenöt évi szolgálat után nyelvvizsgát kell tenni, melynek semmi gyakorlati értelme nincsen. Mi ezeknek a vizsgáztatásoknak igaz célja? Ezeknek a tisztviselőknek egy része román iskolát végzett és lehetetlen, hogy ezek tíz-tizenöt év múltán, nem beszéljék a román

Fodorné és Weinfeldné

kozmetika értesíti a T. hölgykö-zónséget, hogy társnője Weinfeldné külföldi tanulmányjáról hazatért. A legmodernebb kezelési módszer. — Tanítványok tökéletes képzése. Str. Alexandri No. 3. 5977

Megrázó tragédia Lipován

Összemorzsolta a malomkerék

Lipova egyik tekintélyes malomtulajdonosát

Vogel Miklós halálos katasztrófája. — Borzalmas pillanatok a malomkerekek között

Óriási a részvét a tragikus sorsu áldozat családja iránt

Lipováról jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt ma délelőtt Lipován. A szerencsétlenségnek a város egyik köztisztviselőben álló egyénisége: Vogel Miklós esett áldozatul. Vogel Miklós a város közéletében élénk szerepet játszott és halála városszerte ószinte megdöbbenést és részvétet keltett. A tragédiáról lipovai tudósítónk a következőket jelenti:

Vogel Miklós Lipova egyik tekintélyes malomtulajdonosa volt. Vizimalma egyike a környék leglátogatottabb malmainak és azt éppen nemrégiben a mai kor igényeinek mindenben megfelelő modern felszereléssel látta el. Mint mindennap, Vogel Miklós ma reggel is már korán elment a malomba, ahol személyesen akart elvégezni egy felszerelési munkát. Egy új alkatrészt kellett a malomban elhelyezni és Vogel Miklós, aki tulságosan is lelkiismeretes volt, ennél a munkánál jelen akart lenni.

Amíg a munkát végezték, a malom tovább dolgozott. A jelenlevők egyszerre megdöbbenve vették észre, hogy

a gép szíjja Vogel Miklóst elkapta. A szerencsétlen embernek rémült sikoly hagyta el a száját, a munkások utána kaptak, meg akarták menteni, de ekkor már késő volt: Vogel Miklós a malomkerekek közé került. Leirhatatlanul borzalmas pillanatok következtek ezután. A szíj és a malomkerekek először a ruhát szaggatták le Vogel Miklósról, majd pedig a kerekek összemorzsolták tagjait. A malmot természetesen azonnal leállították, de ekkor már nem lehetett segíteni: a malomkerekek agyonzúzták a szerencsétlen embert.

A szerencsétlenség híre pillanatok alatt elterjedt Lipován és csakhamar hatalmas tömeg vette körül Vogel Miklós malmát. Az eseményt kiméletesen közzétették Vogel családjával: feleségével és gyermekeivel.

Jelentették a tragédiát a rendőrségnek is,

nyelvet. Az új tisztviselők állásukat vizsga alapján kapták meg és akkor bebizonyították, hogy bírják a román nyelvet. Azokat, akik nem tudtak románul, már akkor visszautasították. A kisebbségi tisztviselőket a legnagyobb krízis idején bocsájtják el, amikor semmiféle elhelyezkedést nem tudnak találni. Ilyen módon a munkanélküliek egy új csoportját teremtik meg, akik a nyomorba vannak taszítva. Felvetődik a kérdés, mire való ez a zaklatás?

Itt említjük meg, hogy számos olyan kisebbségi tanárt és tanárnőt, akik megbuktak a cluji nyelvvizsgán, vagy pedig azon meg sem jelentek, a közoktatásügyi minisztérium november elsejei hatállyal rendelkezési állományba helyezte.

amelynek részéről Lazaru Gheorghe rendőrfőnök és Sirbu Constantin detektiv szállottak ki a helyszínre. A vizsgálat megállapította, hogy a tragédiáért senkit sem terhel felelősség és az szerencsétlen véletlen következtében történt. Az eseményről telefonon jelentést tettek a timisoarai ügyészségnek is.

A tragikus körülmények között elhunyt Vogel Miklós családja iránt általános részvét nyilvánul meg. Vogel Miklósban a lipovai tűzoltózenekar karmesterét gyászolja. Temetéséről még nem történt intézkedés.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 egynegyed órákor.

A szőke Carmen

Pompás, humoros jelenetekben bővelkedő énekes vígjáték-aláger. Főszerepekben

EGGERTH MARTA,

Wolfgang Liebeneiner,

Ida Wüst.

Leo Slezák.

Jegyelövét péntek és szombatra!
Kedvezményes jegyek érvénytelenek!

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Lángol a Volga

Albert Prejean,

Nathalie Kowanko,

Inkisinoff.

Rendezte: Turjansky.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Premier

Heidelbergi diákélet

Az ábrándos, álmódzó diákváros minden romantikája, kedélye kel életre ebben a nagy kiállítású, szép muzsikájú filmben.

Főszereplője: GRETE NATZLER

HIREK

Malek végre nevetet...!

Hugo Victor híres „Nevető ember” című regényének főhőse örök nevetésre kényszerült. Arcán gyermekkorában átvágtak bizonyos idegeket és azóta ez az ember mindig mosolygott, még a legszörnyűbb tragédiák lelki visszhangja is csak visszatartó vigyorgássá torzulhatott arcán. Képzeljük el ennek az esetnek a fordítottját. Egy embert, vidám, jókedvű fiatal férfit, akinek arcára örök komolyságot parancsoltak. Ez az ember Buster Keaton filmszínész, a mozilátogató közönség millióinak kedvence, a halálos, komoly arcú Malek, aki most a sanfranciskói elmeegógyintézet lakója.

A filmgyárak rájöttek arra, hogy miben rejlik Malek komikuma. A komolyságában. Ha a filmen egyetlen egyszer elnevetné magát, a közönség nem nevetne rajta többet. A vállalat ennél többre is rájött rövidesen: arra, hogy nem elég, ha Malek csak a filmen komoly. Az emberek azt mondanák: „ez csak amolyan tettett komolyság, hiszen a mi nap láttuk az egyik képesfolyóiratban, hogy ez a Buster Keaton egy hollywoodi estélyen milyen jóízűen mosolyog a leányképezett filmnagyságok csoportjában.” És ráparancsoltak Malekre; soha többé nem szabad mosolyognia...!

Malek hűségesen betartotta a parancsot. Tudta, hogy egész, fényes karrierje ezen áll, vagy bukik. És komoly maradt. Komoly maradt estélyeken, társas összejöveteleken, esküvőn, keresztelőn, mindenhol és mindig. Komoly maradt, amikor mások dülöngéltek a kacagástól, komoly, amikor a hollywoodi intim mulatságon, ahogy mondani szokás, a hangulat tetőfokára emelkedett. Komoly maradt még egyedüllete óráiban is, mert nem tudhatta, hogy valamilyen titkos fölkézből, vagy átelleni től a terraszárról nem kattan-e el egy fényképezőgép éppen akkor, amikor a felszabadulva a gyötrelmes komolyság mázsás terhétől átengedi magát egy röpké mosolytöltő boldogságának.

Csodálatos, hogy Malek, illetve Buster Keaton mindaddig eltűrte a komolyság árártát, amíg jól mentek az ügyei. Utóbb azonban jöttek a gondok. Különböző üzleti vállalkozásokba fogott és ezek nem sikerültek. Pénze elfogyott és ehez még különböző családi természetű bajok is járultak. És most, hogy gondok gyötörték, súlyos, terhes gondok, Malek egyszerre úgy érezte, hogy jó volna néhanapján egy-egy mosollyal enyhíteni ezeken a gondokon. Úgy érezte, hogy nagyon, nagyon jó volna szemébe nevetni a bajoknak. És nem lehetett. Komolyan kellett maradnia. Ez pedig rendkívül gyötörő volt számára. A gondok egyre szaporodtak, a bajok sokasodtak, a hangosfűtet sem Malek számára találták ki. És a gondokhoz még hozzájárult az örök komolyság mázsássulya átká. Egy napon azután nem bírta tovább Malek. Vad, szilaj, féktelen kacagásban tört ki. Mint ha csak minden elmulasztott, el nem kacagott kacagást most egyszerre pótolni akart volna, nevetett, nevetett szünet nélkül és végtelenül. Minden parancs, az egész nagy ráfagyasztott komolyság leolvadt az arcáról, egyszerre eltűnt a Malek és előbujt a hosszú ideje börtönbe zárt, kifáradt, megriasztott, meghajszolt Buster Keaton. És ez az ember nevetett, egyre csak nevetett, amíg végre a nevetés gyanussá vált, jött egy autó, azzal bevittek egy zárt, nagyon csendes, nagyon elzárt intézetbe. Ennek az intézetnek van egy előnye: mindenki az lehet, amit akar lenni, király, hadvezér, vagy feltaláló. Maleknek is megengedik, amilyen hosszú éveken át nevetet kedve szerint... (korda)

— **MEGSZÜNT A FAGYVESZÉLY!** Változó időjárás, sok helyen újból esők, délben vagy délután egy-két helyen esetleg zivatar. A hőmérséklet kissé emelkedik, a fagyveszély megszűnt.

— **Változások a diplomáciai karban.** Bucurestiből jelentik: Október 1-1 érvénytel a Monitorul Oficial ma közli a királyi dekrétumokat a diplomáciai karban történt változásokról. Nicolae Diamit Santiago da Chilibé, T. Florescut Madridba, Davidescut Tallinba nevezték ki követté. Dului Draghiescut Mexikóba, Gr. Constantinescut Tetheránba, Constantin Vahamarecut Rigába, Gr. Zamfirescut Rio de Janeiroból Lisszabonba, Al. Buzdugant Buenos Ayresbe, Visioanut Hágából Varsóba helyezték át, míg Ion Carp lisszaboni követet visszahívták.

— **Letörték a pék-frontot Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Minthogy egyes pékek nem hajtották végre a fővárosi tanács rendeletét, sok helyen nem lesz barna kenyér. A pékek letörésére rendeletet adtak ki, amelynek értelmében a fogyasztók a közeli rendőrszem segítségét vehetik igénybe és ahol hiányzik a barna kenyér ott fehér kenyeret vásárolhatnak a barna kenyér átlagos árán. Az ellenszegülő pékségeket bezárják.

— **ZÜRICH ZARLAT:** Páris 20.27 és fél, London 15.12 és fél, Newyork 307 és fél, Milánó 24.95, Amszterdam 208.70, Berlin 128.50, Prága 12.73, Varsó 57.85, Belgrád 700.

— **Egy érdekes interpelláció.** Bucurestiből jelentik: Giurescu georgista képviselő ma a képviselőház irodájához interpellációt terjesztett be egy idegen részvénytársaság működésével kapcsolatban, amelynek állítólag célja a zsidók kolonizálása Basarabiában. Mint ismeretes, egy napilap hírt adott arról, hogy egy londoni vállalatnak engedélyt adtak chisanani fiókjának alapítására, azzal a céllal, hogy elősegítsék a basarabiai zsidók letelepedését. Giurescu interpellációjában ezzel az engedéllyel kíván foglalkozni.

— **Kingsford Shmith megdönti saját rekordját?** Londonból jelentik: Kingsford Shmith ausz-

tráliai repülő tegnap reggel a croydoni repülőtérrel elindult Melbourne felé, hogy saját rekordját megjavítsa.

— **Hunyady Sándor újabb hangosfilmje.** A bécsi Sascha-műteremben most veszik fel hangosfilmre Hunyady Sándor híres elbeszélését: a „Bakaruhában”-t. Bécs legnagyobb és legmodernebb filmstúdiójában kis pestzonkaruhában áll Gaál Franciska, akinek ez a nyolcadik hangosfilmje. A Hunyady-novellát Notti Károly és Felix Joachimson írta filmre. Németül Katherina die letzte, magyarul „Kis Katalin” lesz a címe. Gaál Franciska ennivalóan kedves az egyszerű, szurtos parasztruhában varkoccsal a fején, nagy örömmel játsza a Kati cseléd szerepét, amit már színpadon is előadta nagy siker mellett. A filmben egy nagyon tehetséges új felidevezett is szerepel: Haas Holt, Evelyn Holt unokaöccse, akinek ragyogó jövőt jósolnak filmkörökben. A többi szerepeket: Verebes Ernő, Paul Morgan, Adrienne Gessner, Fritz Imhoff játsza. Rendező: Hermann Kosterlitz.

RENDY

uriszabósága

ARAD,

Pta A. Iancu 21.

— **Megszökött a felesége** — félmillió lefel. Focsaniból jelentik: Cojocarul I. kereskedő jelentést tett a rendőrségen, hogy felesége néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt és 500.000 lelt vitt magával. Eddig még nem sikerült az asszony hollétét megállapítani. Nincs kizárva, hogy bűnténynek esett áldozatul.

Mai viszonyok

— Szent Isten, hát magával mi történt?..! Vonat...?, Autó...?, Házbeomlás...?

— Hítelező...!

JAWOL

azonnal megszűnteti

fejgörcseit, fogfájását, nátháját, idegességét

doboz **3** pasztillával **lei 9**

Kapható minden gyógyszerárban

A banati telepéseknek adott igazat a központi revíziós bizottság

Bucurestiből jelentik: A carasszeverin megyei Begamanastur magyar telepeseit a község tanácsa kétszeres legelő-illetéssel róta meg, azzal az indokolással, hogy a telepések „nem bennszülöttek”, mert csak 1904-ben telepedtek le a községben. Fellebbezés során a központi revíziós bizottság elé került az ügy, a revíziós bizottság kedden hozott döntést az ügyben. A telepéseket az Országos Magyar Párt kiküldetésében dr. Kiss Árpád ügyvéd képviselte. A központi revíziós bizottság megsemmisítette a községi tanács határozatát azzal az indokolással, hogy úgy az alkotmány, mint a fennálló többi törvények szerint a község lakosai faji, nyelvi és vallási különbség nélkül, egy és ugyanazon jogokat élvezik, közöttük különbséget tenni nem lehet, annál kevésbé, mert hiszen a kérdéses legelők a politikai község tulajdonában vannak.

Balfelé toldott el a skandináv államok politikája

Koppenhágából jelentik: A képviselőválasztások tegnap fejeződtek be minden különösebb incidens nélkül. Leszavazott 1,646,128 választó és ezek közül 759,069 szavazat a szociáldemokratákra esett, akik az eddigi 62 képviselő helyett 68-at küldenek a parlamentbe. A kormánypártot képező szocialisták és radikálisoknak 82 képviselőjük van, az ellenzék 66 képviselőjével szemben. A skandináv államok politikai irányzata a dániai választások után — miként megállapítható — balfelé toldott el.

— **A gutenbrunni gyilkos a vádtanács előtt.** Szerdán délelőtt került az aradi törvényszék vádtanácsa elé Reptsigan Ioan, a gutenbrunni kétszeres gyilkos vizsgálati fogságának ügye. A törvényszék második szekciójának Mandru-Simionescu-tanácsa tárgyalta az ügyet és Reptsigan azzal védekezett, hogy önvédelemből cselekedett. A bíróság megerősítette a vizsgálati fogságot.

— **Erős, vérbő, kövér emberek igyanak naponként, reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést.** Számos szakorvosi nyilatkozat tanúsítja, hogy a Ferenc József víz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köztvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jót tesz.

— **Baleset.** Tegnap délután baleset történt az aradul-noui hid közelében. Faur Dimitrie Str. Barbu Lautaru 11. szám alatti lakos kocsijával elütötte Fenyő Mancu micalacai, Str. Bujor 3. sz. alatti lakost. A leányt, aki szerencsére csak könnyebb sérüléseket szenvedett, a kórházba vitték, majd onnan sérüléseinek bekötözése után engedték. Az ügyben a rendőrség bevezette a vizsgálatot.

Sulyos visszaélésekkel vádolják a doftanai fegyház igazgatóját

Feljelentés érkezett a fogházak vezérigazgatóságához — Mit mond a bizalmas vezérfelügyelői jelentés

Bucurestiből jelentik: Érdekes leplezést közöl a Zorile című fővárosi lap legutóbbi számában. A lap szerint a fogházak vezérigazgatóságához feljelentés érkezett Savinescu, a doftanai fegyház igazgatója ellen, akit különböző visszaélésekkel vádol meg. A vezérigazgatóság Grigorescu vezérfelügyelőt küldötte ki a vizsgálat levezetésére, aki már megtette bizalmas jelentését. A jelentés szerint Grigorescu megállapította, hogy az igazgató 15 vagon fűtőanyag vásárlását vezette be a fegyház könyveibe, míg a valóságban csak öt vaggont vásárolt, ezenkívül élelmiszereket és fűtőanyagot adott el az öröknek a raktárból, anélkül, hogy erről felettes hatósága tudomással bírt volna. A befolyt pénzeket egyik könyvbe sem vezette be.

Savinescu igazgató — mondja tovább a jelentés — negyedévenként 16 ezer lett vesz fel a doftanai fegyházba bevezetett vízfecsken-dő használatánál szükséges üzemanyag címén, ezt a pénzt azonban nem számolja el, sőt a szükséges üzemanyagot meg sem vásárolja. Az élelmiszerraktárból nagybőnyiségű árut ad el és a pénzzel nem számol be. Megállapítást nyert, hogy a fegyház által bérbe vett kertben az egyik központi igazgató sertéseit hizlalták — államköltségen. A Zorile a jelentéssel kapcsolatban megfelelő intézkedéseket követel.

— Nem fogadták el Sadoveanu lemondását. Bucurestiből jelentik: A kultuszminisztérium nem fogadta el Ion Marin Sadoveanu, az Opera igazgatójának lemondását és újból őt bízta meg az intézmény vezetésével.

— Meghalt Otto Geel. Bécsi jelentés arról számol be, hogy Otto Geel, a „Gutenberg-Haus Gebr. Geel” vállalat tulajdonosa 76 éves korában elhunyt. Otto Geel előkelő svájci családból származott, majd pedig Bécsbe került, ahol évtizedeken át fejtett ki eredményes tevékenységet és rövid idő alatt nem mindennapi tekintélyt vívott ki magának a nyomdaipari szakmában. Keleteurópai képviselője volt a Linotype szedőgépgyárnak. Cége Közép- és Keleteurópában vezető helyet töltött be, ő maga pedig mindvégig megmaradt annak a békebeli kereskedő-gentleman-nak, aki a legsúlyosabb megpróbáltatások ideje alatt is hű maradt a régi, tisztas kereskedő-tradícióhoz. Járt Aradon is és üzleti ügyekben gyakran utazott Bucurestibe. Nemcsak rokonainak és barátainak, hanem távoli üzletfeleinek is őszinte és igaz részvéte kíséri utolsó útjára.

— Kereskedelmista magántanulók beiratkozásának határideje. Bucurestiből jelentik: A közoktatási minisztérium közli, hogy a közép- és kereskedelmiskolai magántanulók beiratkozásának végső határideje október 31.

— Eltűnés. Boier Alex, Str. Cogalniceanu 3. szám alatti lakos ma bejelentette a rendőrségen, hogy Pap János, nevű 16 éves inasa már több napja eltűnt és azóta nem adott életjelet magáról. A rendőrség az eltűnés ügyében megindította a nyomozást.

— Elutasította a törvényszék Lucuta aradi esperes gondnokság alá helyezését. Ma délelőtt folytatta az aradi törvényszék annak a pernek a tárgyalását, amelyben — mint annakidején beszámoltunk róla — Lucuta Mihai nyugalmazott aradi esperes családja kérte az esperes gondnokság alá helyezését. A mai tárgyaláson újból több tanút, majd orvosszakértőt hallgattak ki, majd a bíróság meghozta ítéletét, amelyben elutasította a gondnokság alá helyezési kérelmet, azzal az indoklással, hogy a beteriesztett bizonyítékok nem adnak megfelelő alapot a gondnokság alá helyezésre.

— Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éleli szolgálatot:

VOJTEK: Bulevardul Regina Maria.

DANCIU: Piata Mihai Viteazul.

BERNÁT: Lángá Gará (vasutállomásnál).

BERGER: Calea Saguna.

LAZARASPIRIN

— MENEKÜLNEK A KISEBBSÉGEK BULGÁRIÁBÓL A BÁNÁSMÓD MIATT. Bucurestiből jelentik: Bulgáriából ismét tömegesen lépik át szökevények a határt. Az utóbbi napokban mintegy 500 török nemzetiségű bolgár alattvaló szökött román területre és közöttük igen sok a katona. A szökevények kijelentették, hogy a kisebbségeitlenes bánásmód kényszerítte őket arra, hogy Bulgáriából elmeneküljenek.

Marosi és dunai élő halak érkeztek, kecsge, ponty és vágott harcsa állandóan a legolcsóbban kapható: Kohn József füszer és csomagolóüzlet, 5679
a Lutheránus templommal szemben.

— Kivándorolnak a filmgyárak Kaliforniából. New-Yorkból jelentik: Kalifornia államában a filmvállalatok erélyes tiltakozása ellenére is 5 százalékkal felemelték a jövedelmiadót. Hír szerint az összes hatalmas filmgyárak azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy elköltözznek a tartományból.

Három millió aranykoronát kapnak a magyar optások

Bucurestiből jelentik: A külügyminisztérium hivatalosan közli, hogy augusztus 3-án a baseli nemzetközi agrárbizottság határozatot hozott, amelynek alapján 3 millió aranykorona előlegel folyósítottak azoknak a magyar optásoknak, akiknek a vegyes bíróságtól jogerős ítéletük van. Az érdekelteknek ezt azzal adja tudomására a külügyminisztérium, hogy jogalk érvényesítése céljából legkésőbb december 1-ig a földművelésügyi minisztérium agrárbizottságánál jelentkezzenek.

— Lepratelepet terveznek Ardealban. Bucurestiből jelentik: A tichilesti-i lepratábor vezetősége közölte az egészségügyi minisztériummal, hogy a férőhelyek száma elégtelenné vált, mert az utóbbi napokban az ország különböző részeiből számos leprabeteget hoztak. Az egészségügyi minisztérium azzal a gondolattal foglalkozik, hogy új lepratábort létesít, valószínűleg Ardealban.

SZÖRMÉT elegánsat **Rosenzweig**
Szörmemunkát olcsón tartósat **szücs készít, Strada Moise Nicoara No. 2.**

— A boldog házasság kódexe. Mit kell tudni a leánynak és a fiatalembernek a házasság előtt? Milyenek a jó és rossz férjtipusok? Ezekre a kérdésekre válaszol a „Boldog házasság kódexe” című cikk, amely a „Tolnai Világlapja” új számában jelent meg.

Németország karosszékét kiviszik a népszövetségi palotából

Párisból jelentik: Genfben a kihalt népszövetségi palotában ma igénytelen, de sulyos jelképes jelentőségű szertartás játszódik le. A tanácssterem asztala mellől egyenruhás népszövetségi szolgák kiviszik azt a karosszékét, amelyben Németország kiküldötte ült a tanácskozások alatt. Holnap jár le ugyanis az a két esztendő. Németország kilépési nyilatkozatától számítva, amelyet a népszövetségi alapokmány a kilépés érvényessé válásáig megkövetel. Németország helye eddig üresen maradt az asztal mellett. Most, hogy a kilépés véglegessé vált, eltávolították a karosszékét, mint ahogy eltávolították annakidején Japánét is.

Vendéglátók figyelmébe!

LIGNUM SANCTUM tekegolyók,
dákó és billiárdgolyó
állandó nagy raktára:

KOLAROV **műesztergályosnál,**
Arad, Str. Eminescu 42, 4786

Az államot, Aradmegyét és két aradmegyei községet

közösen kötelezték a gátépítésnél használt anyagok kifizetésére — Többéves pereskedés után döntött az aradi törvényszék

Az évekkel ezelőtti emlékezetes árvíz egyik epikósusa került ma az aradi törvényszék második szekciójának Moldovan-Stroescu-tanács elé. Amikor a mureseli gátak egy részét áttépte az ár, a hatóságok rendelkezésére a még épen maradt részt erősítették meg. Erre a célra Morschl Ferenc aradulnoui vállalkozó mureseli fatelepének egész anyagát használták fel. A veszedelem elmúltával a vállalkozó kérte az anyagok árának, 103 ezer leinek kifizetését, ekkor azonban kiderült, hogy senki sem akar felelősséget vállalni az elhasznált fa értékéért. Az ügy a timisoarai revíziós bizottsághoz került, amely kimondotta, hogy a bíróság illetékes az ügyben és perre utasította Morschl. Ennek alapján az aradulnoui vállalkozó dr. Hentiu Ioan ügyvéd útján beperelte a 103 ezer leieért az államot, Aradmegyét, valamint Muresel és Aradulnou községeket. Több tárgyalást tartottak az ügyben, amikor az állam a megvére, a megye pedig a községekre háritotta a fizetési kötelezettségeket. Több tanu kihallgatása után, ma hirdetett ítéletet a törvényszék a perben és együttesen kötelezte fizetésre az államot, a megyét és a két községet. Kimondotta a bíróság, hogy az állam és megye azért felelős a gátba épített faanyagokért, mert a gátépítés közérdekből történt, viszont Muresel és Aradulnou községek vagyonát is véd-

Botrányos verekedés a Német Néppárt sibiui nagygyűlésén

Sibiuból jelentik: A brasovi Gust Walde-már tényleges vezetése alatt álló Német Néppárt, amely a szélsőséges hitlerista szászszág legújabb politikai alakulata.

a sibiui Unikum nagytermében botrányos körülmények között tartotta meg nagygyűlését.

A hallgatóságban nemcsak a Gust-pártiak vettek részt, hanem jelen voltak Fabritius hívei is, akik zajos kiabálásba és fütytykoncertbe kezdtek abban a pillanatban, mikor a Néppárt egyik szónoka, Scheiner ócsárolni kezdte Fabritiust és annak politikai elgondolásait. A fütytykoncertet szavalókórus követte, majd pedig

ököllel, botokkal és székekkel mentek egymásnak a két tábor hívei.

A terem valóságos csatazaj töltötte be, egyesek a karzatról is ledobáltak a terem verekedőre vasszékeket és a botrányos verekedés során tizen sulyosan megsebesültek. A karhatalom rövid időn belül megjelent a helyszínen és miután eltávolították a Fabritius-híveket a gyűlésteremből, Scheiner folytatta felszólalását.

Brasovban a mérsékelt álláspontot képviselő, konzervatív szászszág tartott nagygyűlést a Gewerbeverein nagytermében. A nagygyűlésen elhatározták, hogy mozgalmat indítanak a hitlerista irányzat tevékenységének gyöngyítésére és „rendpártba” tömörülnek.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, migrigbetegségek, ekcémák, furunkulusok esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan szabályozza a belek annyira fontos működését és a vért biztosan felfrissíti. Az orvosok ajánlják.

— Harmilchatszor öltözködik a pesti prima-donna. Ez a címe annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, amely a „Délibáb” új számában jelent meg.

MA, csütörtök este **Salamon Kálmán**

komplett hangulatzenekarával
szerepelvényes a

PALACE

kávéházban: Az uriközönség táncol zárórágig a kivilágított üvegparketten.

Levél egy olasz hölgyhöz

Irtta Zilahy Lajos

Asszonyom,
engedje meg, hogy a feleségemhez írt levelének néhány sorára én válaszoljak. A mályvaszínű levélpapír, amelyen semmi címen nem árulja el azt a nagy olasz nevet, amelyet Ön visel, a papíron a legfinomabb angol tolltoll röppant öntudatos betűi és a francia szavak gyöngéden pajtáskodó hangja eszembe juttatják az Ön arcát, amint levelét írja. Ezt a meleg és tiszta arcot, amelyről kevés volna azt mondanom, hogy szép. Nemzetem és fajokom az Ember arca ez, amelyet valaha így álmódtam. A fehér emberé, 1935-ben. És eszembe jut minden, amit Önről tudok. Palotájának hűvös magánya, amely nem ismeri a mükereskedők és lakásberendezők verejtékét, s amelynek kincseit hivalkodás nélkül hordták össze az olasz századok. Ezt a mennyezetet, ezt a márványpadlót, ezeket a faragott köajtófélfákat, ezeket a butorokat, ezeket a Tizianokat, eredetiben, vagy pontos másolatban, ugyanígy elrendezve Newyorkban is láttam, a Park Avenue milliomasainak lakásán, mint az anyagi szépség legmagasabb fensíkja. De az más volt. Hiányzott belőle az Ön lény, amely olyan csodálatosan és titokzatosan jelenti számomra Itáliát. Hiányzott belőle az Ön tizenhétéves leánya, elefántcsont arcával, lesimitott hollókék hajával, ez a világitó, megragadó leányarc, amely nem tudom miért, az ifju Rafael önarcképére emlékeztet, azzal a félrekapott baret-sapkával a fején. Hiányzott belőle az Ön tizenkilencéves fia, aki motorcsónakján száguld a zöld tengeren, fehér shortban, mint egy modern latin Apolló, olyan barnára sült olasz bőrrel, amelynek a színe a szentjánoskenyérhez hasonlít. Hiányzott belőle az Ön férje, aki ugyanannál a római szabónál csináltatta a ruháit, mint a walesi herceg és akinek halk és finom lelkébe akkor pillantottam be, amikor egyszer hosszan beszélt nekem Szent Márkusról.

En, aki már semmit sem hiszek a pénzben és az anyagokban, mást éreztem a newyorki Tizian alatt, mint az Ön családi körében. Itt sugárzott rajtam valami: az élet halk és távoli szépsége. Itt azt éreztem: milyen borzasztó volna, ha ezt a szépséget a Nagy Átalakulás, amely jön, jön, — megsemmisítené.

Tul azokon a mély és tiszta testi és lelki olasz színeken, amiket Isten ecsetje rakott fel erre a családra és mindenre, ami körülveszi, én Európát éreztem látomászerűen az Önök társaságában. Nem lehet ez csalódás, amelyet talán az okozott, hogy angolul, franciául, spanyolul és németül egyformán jól beszélnek.

Európát éreztem, mert regényeimben keresztül, amely ismeretségüket és ma már mély barátságunkat létrehozta, bennem sem a magyar írók vetétek észre, hanem a vágyaknak, gondolatoknak és rajzoknak szinte magától értetődő európai közöségét.

Az a látogatás, amellyel most a nyáron otthonomban megtisztelték, nem az én személyemnek szólt, hanem annak az európai közösségnek, amit mindenki olyan meghatóttan vesz tudomásul, ha idegen emberek lelkében bukkan rá.

Asszonyom, drága barátnóm, lesújtott a levele. Tudom, mindent tudok. Tudom azt, hogy tizenkilencéves szép fia már indulóban van az abszisztinai pokolba. Tudom azt, hogy az anyaszív másért is remeg: Káliáért. Mindent, mindent megértek, mégis mint egy lassu villám ütött belém, mikor ezeket a sorokat olvastam egy levelében:

„... itt állnak az asztalomon, de már nem tudom a kezembe venni kedvenc angol írómat, akiket annyira szerettem. Meghaltak számomra.”

Milyen borzasztó ez! De még jobban megijedtem azoktól a kedves és nagylelkű soroktól, amelyek a levél egy másik oldalán vetődtek a szemembe.

Itt valami végzetes tévedés van. Az én érzésem tökéletesen függetlenek a magyar népszövegetől megbízott szerepléséről. Én annak idején a Doberdón keresztül is annak láttam Olaszországot, ahogy a „Szökevény” című regényemben megírtam. Én szökevény voltam és szökevény maradok halálomig mindattól, ami diplomácia. Levelét olvasva, az jutott eszembe, hogyha a magyar politika most, mondjuk, Olaszország ellen foglal állást, akkor a mi barátságunk, sétáink a Margitszigeten, hosszú beszélgetéseink a budai kertben vagy az olasz tengerparton: életről, Európáról, közös gondolatainkról — ez mind, mind megsemmisült volna? Asszonyom, ön Genf miatt kidobja a szívéből Michael Arlent vagy Aldous Huxleyt, akik ugyanazzal a mosollyal feketekávéztak az ön szalonjában, mint én?

Kérem, könyörgöm, vegye gyorsan elő Bernard Shawnak a Back to Mathusalem-hez írott elő-

szavát, ahol a neodarvinizmus ördögi grimaszában a legszörnyesebb fényel ragyog fel az európai író fájdalmas arca és higgye el, hogy ez az arc, amelyet valamennyien, akik tollat forgatunk Európában, kis nemzetek névtelenjei is, — ez az arc mély, séges undorral fordul el az ostobaság és barbárság megafónon felnagyított hangjaitól és az európai erők összecsapásában még akkor is tagadja az isteni törvények megnyilatkozását, ha ez végezetül mégis a végzetünk lesz.

Framma, drága, vegye újra szép kezébe az Arlen vagy a Huxley könyveit. Shawnak nem azért van igaza, mert olyat mer rugni Angliába, hogy a csatahajók oldala is dübörög tőle, hanem azért, mert ember mer lenni.

A világpolitika lovasszobrai, akik ma még reggelenként lázasan masszíroztatják magukat, hogy elég fizikai erejük legyen a konferenciákon ahhoz, hogy Európát a végső megsemmisülésbe döntse, úgy utálnak bennünket az „intelektueket”, mint a beteg patkányokat. Hangosfilmen láttam, amikor ezt például egy Szobor olyan szenvedéllyel kiáltotta, hogy közben majdnem letépte önmagáról a kabátot. Ma már ott tartunk, hogy néha mi is csöndes és társtalan örülteknek érezzük magunkat.

Ami életben tart és további küzdelemre serkent bennünket, az a hit, hogy vannak még felsőbbrendű emberek, akik velünk egyformán gondolkodnak. A tömegek? Azokban mi már nem hiszünk. Vak üreg a tömeg, amely csak a beléje kiáltott jelszavakat visszhangozza.

A mi társtalanságunk tehát csak azoknál a lelkeknél vár enyhülésre, akikben hiányzik valami, hogy politikai pályát fussanak be s akikben valamivel több és nagyobb van annál, semhogy a tömeg földszíni masszájában elkeveredjenek.

Kik ezek? Nem tudjuk. Hányan vannak? Azt se tudjuk. De hiszünk bennük, mint egy rejtelmes és szép angyalseregben, amely munkásöltönyben vagy frakkban, kopott szvetterben vagy a Champs Elysée legújabb modelljeiben járkal itt a földön.

Néha találkozunk velük és mint az összeesküvők az egymás szemébe nézünk.

Ilyen volt a mi találkozásunk és barátságunk is drága asszonyom. Minden hitem megsemmisülését jelentené, ha nem tudnám, hogy ilyen lesz a jövőben is.

Ami a Ricardo esetét és a küldött kis csomagot illeti...

Különb ez már nem tartozik ide.

Stefánia hercegnő emlékiratait a saját leánya támadta meg

Windischgrätz Erzsébet hercegné nyilatkozata Rudolf trónörökös emlékiratáról

Bécsből jelentik: Tegnap került nyilvánosságra az a hír, hogy Stefánia hercegnő, Rudolf trónörökös özvegye, herceg Lónyay Elemérné, egy lipcei cég kiadásában ki fogja adni emlékiratait és ezekben az emlékiratokban a mayerlingi tragédiát új megvilágításba helyezi.

Rudolf trónörökös és Stefánia hercegnő leánya: herceg Windischgrätz Erzsébet, ma délelőtt a következő nyilatkozatot tette:

— Ma kivonat jelent meg anyám, Lónyay Elemérné hercegné emlékirataiból, amelyek állítólag egy lipcei cég kiadásában jelentek meg. Az a fejezet, amely ma jelent meg.

Édesapám, Rudolf trónörökös jellemét a legkedvezőtlenebb szímben világítja meg és alkalmas arra, hogy megszegyenítse emléket.

— Az emlékiratok egyenesen ellentétben állnak édesapám barátainak és minden olyan embernek elbeszélésével, akik őt ismerték és akik a legmagasabb elismeréssel beszélnek nagy szellemi képességeiről és nemes, lovasgias lényéről. A kegyelet és a szerzőnőtől hangsúlyozott vallásos meggyőződés kellett volna, hogy visszatartsa őt attól, hogy az elhunyt emléket így örökítse meg. A közzété-

A központi idegrendszer és a vegetatív idegrendszer befolyása az életműködésre és az emésztőszervekre

Kevés olyan megbetegedés van, amelynek tünettanát, kórtanát, kórszövettanát, valamint anyagcsere vonatkozásait olyan alaposan kutatta volna az orvostudomány, mint az emésztőszervek megbetegedéseit.

Az emésztőszerveket — a testi és lelki kölcsönhatások útján — a lélek, a vegetatív idegrendszer, belső kiválasztási mirigyek, a fizikai hatások egész tömege, az ösztön és indulat világtörvényei uralják és ezek befolyásolják megbetegedésre a szervezetet.

Az agy kéregállománya és annak különböző centrumai és a vegetatív idegrendszer — ingerlékenységük folytán — kölcsönösen is létrehozhatnak funkció zavarokat az emésztőapparátusban.

A nemrég felfedezett amerikai gyógyóvénnyekivonatból előállított, világhírű „Gastro D” — amelyet az experimentális pharmacologia is igazolt — úgy az agykéregállományra, mint a vegetatív idegrendszer életfunkciójára olyan kedvező hatással van, hogy a legsúlyosabb funkciózavarokat is képes pár heti kezelés után tökéletesen helyreállítani és emellett a szervezetre teljesen ártalmatlan.

A „Gastro D” rövid időn belül az egész világon belekerült a modern gyógyszerészet tárházába, világhírűnek jogosultságát igazolja az a számtalan beteg, akik hosszú évek szenvedése után visszanyerték egészségüket.

A „Gastro D” egyik legnagyobb előnye az, hogy egyaránt hat úgy savanyu, mint alkalikus közegben, ezért a fehérjék emésztése a belekben is folytatódik. Hatása folytán a bél lymphoid szöveteiből nagyobb számban jutnak lymphociták a keringésbe és így nagy szerepet játszanak a fehérjék emésztési termékeinek felszívódásában és tovastállításában.

A „Gastro D” dinamikus hatása megszünteti a gyomor- és bél-atonit, miáltal a gyomor és a belek pangása megszűnik, megszünteti a gyomor hipersecretióját, egyensúlyban tartja az emésztőnedvek kiválasztását és így normális állapot biztosít, miáltal a legsúlyosabb fekélyek meggyógyulása is lehetővé válik. A vese-, epe- és májbetegségeket a legkedvezőbben befolyásolja gyógyulásra. Biztosítja az éjjeli álmot és megnyugtató az idegrendszert, miáltal emeli a munkakedvet és a munkaképességet.

A „Gastro D”-vel az emberiség egy olyan gyógyszerkincshez jutott, amelynek szociális értéke — főként a szenvedő, gyógyulást kereső embertömegek szempontjából — ugyszólván felbecsülhetetlen.

Dr. G. M.

tel felzaklatott és megrendített. A legnagyobb nyomatékkal hangsúlyozom, hogy teljesen távol állok tőle és

mindent el fogok követni, hogy a könyv terjesztését megakadályozzam.

Az újságíró azzal a kérdéssel fordult Rudolf trónörökös leányához, hogy emlékeiről, vagy állásfoglalásáról nyilatkozzék. A hercegnő azonban kijelentette, hogy ezidő szerint nem óhajt a nyilvánosság számára beszélni. Környezetéből azonban azt az értesítést szereztük, hogy Rudolf trónörökös leánya már a tegnapi nap folyamán mindent megtett, hogy Lónyay Elemérné hercegné emlékiratának Ausztriában való terjesztését megakadályozzák. Igyekezete sikerrel is járt, mert az osztrák kormányhatóságok tegnap biztosították, hogy a könyv terjesztését megfogják tiltani.

A hercegnő azt a reményét fejezte ki, hogy Magyarországon sem fogják megengedni a könyv terjesztését.

mert — hangsúlyozta, — Rudolf trónörökös rendkívül szerette a magyarokat, kedve volt a magyarok és a magyar közönség a legnagyobb tisztelettel és szeretettel vette körül édesapját és róla bizonyára ezt az emléket akarja megőrizni.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A meleg őszi időjárás megjavította a szüreti eredményeket Arad-Podgorián

Az idén száznylevanezer hektoliter bor termelt — Borecetgyárat alapítanak Araden

Megbízható forrásokból szerzett értesüléseink szerint Arad-Podgoria legnagyobb részén már befejeződött a szüret és csupán Siria, Pancota és az ezekhez közelfekvő szőlőkben tart még a szőlő betakarítása.

Megnyugvással állapítható meg, hogy a heteken át tartó meleg őszi idő 20—25 százalékkal megnövelte a termést, amely most már Arad-Podgorián ugyanolyan, mint a múlt évben volt. Az idén katasztrális holdanként átlag 15 hektoliter termelt, tehát a 12—13.000 hold területű Podgorián összesen 180.000 hektoliter a bortermetés és a múlt évben is ennyi volt.

Mint már többször beszámoltunk róla, az ez év május 6-án pusztított fagyhullám a sikszági szőlők termését teljesen tönkretette és a hegyeken is számottevő károkat okozott. Ha ez a fagy elkerülte volna Arad megyét, úgy nálunk is olyan jóminőségű és mennyiségű bort szüretelnének most, mint más vidékeken. A májusi fagy különösen Podgoria északi részén és a Moorea hegycsúcsán okozott óriási károkat, ellenben Cuviban, Ghorocon, Minisen, Paulison és Baratcan csak kisebb bajt idézett elő és az utóbbi helyeken a must cukortartalma elég jó. Különösen jónak mondják az idén a rizlingit, továbbá a minisi

és paulisi vörösbortokat, a többi bor pedig átlagos minőségű.

Érdekes, hogy Sirian, Pancota és Moorea néhány szőlőbirtokos már hetekkel ezelőtt sietett szüretelni, de a többség a derült meleg időre való tekintettel az utóbbi napokig várt. És számításuk bevált, mert ők most sokkal jobb cukortartalmu bort kaptak, mint azok, akik előbb szüreteltek. Ugyanis a nap melege tovább érlelte a szőlőt. Mostanig természetesen még kevés vevő jelentkezett, mert megvárják, amíg kiforr a must és így a borárak még nem alakultak ki.

Ez alkalommal arról is beszámolunk, hogy az aradi pénzügyigazgatóság fennhatósága alatt működő szeszmonopol hivatalhoz ma leirat érkezett a monopól vezérigazgatóságától egy Aradon megalapítandó borecetgyár felállítására.

A közepes alapűkjű gyári részvénytársaság megalapítói általános ismert tekintélyes aradi és aradmegyei szőlőbirtokosok, akik között több diplomás ember is van. Az illetők a borfelesleg felhasználása céljából akarják a borecetgyárat megalapítani és már hetekkel ezelőtt kérték a monopól vezérigazgatóságának jóváhagyását, ami ma meg is érkezett. Legközelebb nyilvánosságra hozzák a gyáralapítási feltételeket és határidőt alapítanak meg a részvényjegyzésre.

Sulyos zavarok támadtak a legnagyobb bucuresti-i tőzsdeügynök fizetéseképtelensége körül

Elűnt Badarau jársa és irodavezetője, akik ellen elővezelési parancsot adott ki a vizsgálóbíró — A károsultak a tőzsdeügynökök szindikátusát akarják anyagilag felelőssé tenni — Három könyvszakértő öt évre visszamenőleg vizsgálja át az üzletvitelt

Néhány nappal ezelőtt mi is beszámoltunk arról, hogy Badarau Teodor, a bucuresti-i értéktőzsde egyik legtekintélyesebb hitese ügynöke, akinek évtizedek óta igen jóimend ügynöki irodája van, tízenkét millió lei passzívával fizetéseképtelenséget jelentett. Az eljárás során kijelentette, hogy ő senkit sem károsított meg, de az utóbbi hetekben bekövetkezett értékpapír árfolyam hullámzások miatt olyan nagy veszteségei voltak, hogy be kellett szüntetnie a fizetéseket. Üzletfelei azonban nem elégedtek meg ezzel a felvilágosítással, hanem feljelentést tettek ellene a vizsgálóbíróknál, aki már háromszor hallgatta ki és megállapította, hogy passzívája körülbelül 30 millió lei, de ez az összeg még növekedik, mert napról-napra újabb károsultak jelentkeznek.

Mitulescu vizsgálóbíró idézést küldött Badarau irodavezetőjének, Zalesnak és egyik társának, Streitnak, akik azonban nem jelentek meg és ezért elővezetést parancsot adtak ki ellenük. Mindketten ismeretlen helyen tartózkodnak és a hatóság most keresi őket. A vizsgálóbíró szükségesnek tartotta, hogy mindjárt három könyvszakértőt: — Brandusit, Susneat és Negru Vasiliét — bizzon meg Badarau könyveinek és levelezésének vizsgálataival, akik az utasítás alapján öt évre visszamenőleg vizsgálják kikutatni, hogy történet-e visszaélések. Badarau tagadja, hogy bármilyen törvényteleniséget követett volna el és állandóan jóhiszeműségét hangsúlyoztatja.

Érdekes, hogy a károsultak a fővárosi értéktőzsde hitese ügynökei által alakított szindikátust is anyagilag felelőssé akarják tenni Badarau fizetéseképtelensége miatt. A feljelentők ugyanis azt állítják, hogy az 1929. évi tőzsde törvény 59. szakasza

értelmében a hitese tőzsdeügynökök szindikátusa egyetemlegesen felelős a szindikátus tagjainak ügyleteiről és az azokból származó károkokért. Mivel a bucuresti-i értéktőzsde hitese ügynökei között nagyvagyónak is vannak, a feljelentők azt remélik, hogy káruk megtérül, ha a törvényben sikerül kimutatni ezeknek garancia kötelezettségét. Fővárosi pénzügyi körökben nagy érdeklődéssel figyelik a Badarau fizetéseképtelenségének fejleményeit.

= A BANCA NATIONALA MEGAKADALYOZTA A ROMÁN-OROSZ KLIRING-EGYZEMÉNYT. A fővárosból érkező jelentés szerint a kormány gazdasági bizottsága legutóbbi ülésén elhatározta a román-szovjet-országi kliring-egyezmény megkötését és ezt hivatalosan közölte a Banca Nationala igazgatóságával. Most került nyilvánosságra, hogy a jegybank a kliring-szerződés ellen írásban tiltakozott; annak szükségességét hangsúlyozta, hogy az export és import pénzügyi lebonyolítása Oroszországra nézve is normális uton történjen, éppúgy, mint a velünk szerződéses viszonyban lévő többi államokkal. Ami a két állam követségeinél és konzulátusainál működő tisztviselők és más alkalmazottak fizetését illeti, azt mindkét ország kormánya erős valutában utálja át és a fizetést ilyen valutában folyósítják a nemzeti bankok.

= A holland Nemzeti Bank leszállította a hivatalos kamatlábát. Bucurestibe érkezett külföldi jelentések szerint Hollandia nemzeti bankja 5 százalékról 4 és fél százalékra szállította le a hivatalos kamatlábát. Danzig állam pedig 6 százalékról 5 százalékra mérsékelte a kamatlábát.

A lira sorsa

Az olasz jegybank legutóbbi kimutatásaiból kitűnik, hogy aranytartalmuk csökkentek, ugyanakkor pedig a bankjegy-forgalom emelkedett. Ez természetesen az abesszin hadműveletekkel kapcsolatos eseményeknek és főképpen annak a bejelentésnek tudható be, hogy Olaszország letért az aranyalapról. Szeptember 20-ikán az olasz jegybank arany-inkasszója 4.333 millió lírát tett ki, az augusztus 20-iki 4.901 millió lírával szemben. Két hónap leforgása alatt ezek a bevételek egymilliórd, míg az év kezdete óta három milliárd lírával csökkentek. Ugyanakkor emelkedett a bankjegy-forgalom, amely jelenleg 14 milliárd 917 millió lírát tesz ki, míg három hónappal ezelőtt 13 milliárd líra volt. Az aranyfedezet és a forgalomban lévő bankjegyek közötti arány tehát 29 százalék Julius hónapban az akkor érvényben lévő törvény értelmében meg kellett haladnia a 40 százalékot.

A hadviselés az olasz állam számára fokozott kiadásokat jelent és ez természetesen vonja maga után a bankjegy-forgalom emelkedését. A lira devalorizálásáról azonban korántsem beszélhetünk, mert az olasz valuta nem tért el lényegesen aranyparitásától.

A „L'Information” című lap legutóbbi számában összehasonlító táblázatot közöl a lira árfolyamáról a francia frankhoz viszonyítva. Ez a táblázat a következő:

		Értékvesztés
Arany lira	1,3434	0
Hivatalos lira	1,2375	0
Bankjegy-lira	1,01	24
Csekk-lira	0,96	28

Bár a fenti táblázatból az tűnne ki, hogy az olasz lira követeli a leértékelés útján az angol fontot, ez még koránt sem állítható. Az olasz kormány ugyanis mindent elkövet az olasz nemzeti valuta leértékelésének megakadályozása érdekében és ezt a célt szolgálják azok az intézkedések is, amelyekkel bizonyos célakra megtagad fizetéseket, üldözi a feketetőzsdeket és megülti a lírának Olaszországba való bevitelét.

A világ-tőzsdék érdeklődésének középpontjában jelenleg az olasz lira áll. Az általános politikai helyzet az utóbbi napokban enyhült és a külföldön általában optimizmus uralkodik, ami szintén kedvező kihatást gyakorol a lira helyzetére. De ettől függetlenül is a jelek arra mutatnak, hogy az olasz kormány — a tervehett és részben elhatározott gazdasági szankciók ellenére — különböző intézkedésekkel meg tudja védeni az olasz nemzeti valutát.

Emelkedik Japán kivitele

A „Times” tokiói levelezőjének jelentése szerint Japán külkereskedelme a különböző államok által életbe léptetett beviteli kontingensek, vámok ellenére állandó emelkedést mutat. 1935. első felében Japán kivitele rekorderedményt ért el. Egy milliárd 224 millió yen volt az elmúlt esztendő hasonló időszakának 1 milliárd 43 millió yenes kivitelével szemben.

Japán legjelentősebb piacát Azsia és Délamerika, vagyis azok az országok, ahol a tömegek vásárlóképessége a legalacsonyabb. Kinában például a japán áruk bevitelére az elmúlt esztendő első felének 51 és félmillió jenjével szemben 84 millió 700 ezer yenne emelkedett 1935. első hat hónapjában. Az északkínai katonai műveletek természetesen hozzájárultak ehhez. Ezeknek következtében ugyanis megszűnt a japánellenes bojkott, másrészt pedig csökkent az angol és amerikai áruk versenye is.

Délamerikában Japán új piacokat ködített meg Argentínát és Venezuelát. Azsiaiban pedig a japán áruk meghódították Holland-Indiát és Angol-Indiát, a Filippini szigeteket és Sziámot. Japán legjobb vevői azonban az Egyesült-Államok és Mandzsuria. Az új mandzsuri iparműveket a japán nehézipar rendezte be, jelenleg pedig egy kínai

BUDAPESTRE

50%-os vasúti kedvezmény,
2.50 pengős utólagos vizum
október 15. és 31. között.

Igazolványok a

WAGONS-LITS//COOK Menetjegyirodában
Arad, Minorita-palota.

küldöttség idözik Japánban, ahol a vas- és acél-piac helyzetét tanulmányozza.

Érdekes megemlíteni, hogy Isamu Hisinama, a japán kereskedelem ellenörző szervének igazgatója és Matuyama londoni japán követ emlékiratot juttattak el a japán kormányhoz, amelyben a japán külkereskedelmi terjeszkedés tempójának csökkenését kérték. Ezt elsősorban azzal indokolták, hogy a japán kivitel gyors emelkedése a különböző országokban import-korlátozásokat von maga után, másrészt pedig a japán ipar már eddig is oly nagy összegeket hitelezett ki, hogy ennek a politikának további folytatása csak katasztrófát eredményezhet.

Osszesen tizenhat városban lehet Oroszországba szóló vasútijegyet kapni és Arad is az elárúsító állomások között van

Mint ismeretes, néhány nappal ezelött megkezdődött a közvetlen vasúti összeköttetés Szovjetoroszországgal és most állapították meg a vasúti jegyek árát, valamint az eladási állomásokat. Bucurestiből jelentik, hogy a román állomások közül csak az alábbiak adhatnak ki jegyet az oroszországi utazásokra: Arad, Botene, Bucuresti, Cernauti, Chisinau, Cluj, Constanta, Decebal (Curtea), Ffiscopol-Bihor, Grigore-Ghica-Voda, Giurgiu, Halmei Iasi, Jimbolie és Tighina. Érdekes, hogy Oradea és Timisoara, amelyek szintén közel vannak a határhoz, nem szerepelnek az eladási állomások között.

A Moszkvában és Odesszában tartott román-orosz konferencián megállapították, hogy a viteldiákat arany leiben, 167 leies alapon számítják. A CFR hivatalos közleménye szerint az orosz vasúton csak másod- és harmadosztályú kocsik közlekednek rendszeresen. A másodosztályúak fülése puha bevonatu, a harmadosztályúaké pedig hevonatlan kemény fa. A viteldiák a következők: Odessza—Tighina II. oszt. 2.78, III. oszt. 1.80, Pétervár—Tiraspol—Tighina II. o. 17.88, III. oszt. 11.94 dollár. Oroszország legtávolabbi állomásáról, Vladivosztkából Omskon és Moszkván át Tighinaba II. osztályon 102.60 aranydollárért, III. osztályon pedig 68.59 dollárért lehet utazni.

= **Haiyan városban új gyógyszerár nyitási engedélyeket adnak ki.** A közegészségügyi minisztérium hivatalos hirdetménye szerint ez év november 11-én gyógyszerészeti szakvizsga lesz a minisztériumban, ahol október 25-én déli 1 óráig lehet jelentkezni a vizsgára. A hivatalos lap október 16-i számában jelent meg az a hirdetmény, amely a vizsga feltételeit tartalmazza. Az egészségügyi törvény tudvalevőleg előírja, hogy önálló gyógyszerár nyitási engedélyt csak azok kaphatnak, akik speciális vizsgát tettek. A most kiadandó hatvan új gyógyszerári engedély közül harminckettő vármegyei székhelyre, huszonnyolc pedig egyéb városra szól, de a városok nevét csak az ezután kibocsájtandó lista fogja tartalmazni.

= **A KISANTANT KONFERENCIÁN NEM KERÜLT TÁRGYALÁSRA A HÁROM ALLAM KÖZÖS VAMTERÜLETÉNEK TERVE.** Bucurestiből jelentik, hogy a Belgrádban most véget ért kisanant gazdasági konferenciáról tegnap érkeztek haza a kormány hivatalos képviselői: Christu meghatalmazott miniszter, Marian a külkereskedelmi intézet igazgatója, Finescu bucaresti-i kereskedelmi jogtanár, Staicovici a fővárosi kamara elnöke és Teodorescu volt miniszter, a gyáripar képviselője. A delegátusok beszámoltak a több mint nyolc napig tartott konferenciáról és kijelentették, hogy Csehszlovákiának a kisanant közös vámterületére vonatkozó tervét levették a napirendről, mert Románia és Jugoszlávia nem járultak hozzá a javaslat tárgyalásához.

= **Megvalósítják a kisanant-államok kereskedelmi és váltó jogának egységesítését.** Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, a kisanant államok legutóbbi belgrádi konferenciáján elhatározták, hogy a kereskedelmi és váltójogot is egységesítik. Egyszerűen csupán a csekkre és a saját váltóra vonatkozó törvények egységesítését valósítják meg.

= **Új külföldi valutaárfolyamok a CFR-nél.** November 1-től a CFR-állomásokon a következő valutabeváltási árfolyamot állapították meg: francia frank 6.70, svájci frank 33.20, belga 3.45, dollár 167.60, márka 41.10, holland forint 68.703.

= **Emelkedett a valuták árfolyama a fővárosi tőzsdén.** Mint Bucurestiből jelentik, a valuták árfolyama a fekete-tőzsdén tegnap a következőképpen alakult: francia frank 13—13.20, svájci frank 52—54, angol font 960—980, lira 12, márka 64—65, csehszlovákia 7.40, pengő 36—38, schilling 31.20, diár 4, dollár 185—195 lei.

= **Áruhiány a regáli gyarmatáru-piacokon.** Bucurestiből jelentik, hogy gyarmatáruiban hiány tapasztalható, mert a déli államok mostanában keveset exportálnak. A nagy tájékozatlanság következtében gyarmatáruiban emelkednek az árak.

= **VADÁSZATI ÉS HALÁSZATI ENGEDÉLYEKET CSAK AZOK KAPNAK, AKIK KIFIZETÉK ADÓJUKAT.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a pénzügyigazgatóságok a jövőben csak azoknak adnak ki halászati, vagy vadászati engedélyt, akik igazolják, hogy minden adójukat kifizették.

= **Tizennyolcezerrel emelte fel a csehszlovák kormány a sertésbevétel kontingenst.** Prágából jelentik: A csehszlovákiai sertés- és szarvasmarhatenyésztés rendkívüli módon visszafejlődött és ezért ez évben nagyobb bevételi kontingens kvótát engedélyeztek, mint a múlt évben. Szarvasmarhából már eddig is kétszer olyan nagy volt a kvóta, mint tavaly. A regáli és ardeali bevétel számára 42 ezerben állapították meg az ezévi sertéskontingenst, amelyet azonban szeptember elejéig kimerítettünk és a csehszlovákiai kormány most tizennyolcezerrel emelte fel sertéskontingensünket.

Egy banati falu lakosai memorandumban kérik a kormányt, engedje meg a »vörösruhás asszony« hazajövetelét

Gyűlést tartottak Salaus község lakosai — Anna Saage utban Constanta felé — Dollármilliomosnő az Amerikából kiutasított asszony

Néhány nappal ezelött a jugoszláv határ mentén fekvő Salaus község lakosai népgyűlést tartottak. Egyetlen kérdés szerepelt a gyűlés tárgysorozatán: a vörösruhás asszony ügye. A községbe érkezett annak a híre, hogy a kormány rendeletére Cúta Davila washingtoni meghatalmazott miniszter közölte az amerikai külügyminisztériummal, hogy a hazatoloncolásra ítélt Anna Saage asszonyt, a község hirhéd szülőjét nem tekintik román állampolgárnak és így a román hatóságok nem hajlandók átvenni. És a tanácskozás eredményeképpen

a község lakosai elhatározták, hogy memorandummal fordulnak a kormányhoz és kérik, engedje meg, hogy Saage asszony, aki annyi jót tett az amerikai románnokkal, hazajöhessen és szülőfalujában letelepedhessen.

A vörösruhás asszony, akit ma árulásért halálraülöz az amerikai gangstervilág, Nákó grófnő banati birtokán, Salaus községben született. A birtok egyik mezőgazdasági munkása volt Ion Ciogu, akinek szerény kunyhójában látott napvilágot a kis Anna. Hét éves korában már Nákó grófnő kastélyában szolgált a leány, aki tíz év múlva egy szegény földművesnek, Ciolac Ionnak lett a felesége. Éveken át együtt dolgoztak a grófnő birtokán, majd amikor megtakarítottak annyi pénzt, hogy Amerikába mehettek, utnak indultak a bizonytalanság felé. Először Chicagóba mentek, ahol a vágóhidakon szereztek munkát, majd Ciolac kis korcsmát nyitott, amelynek vendégei főképpen a chicagói román munkások sorából kerültek ki. Az ottani román telepen hamarosan furcsa dolgokat suttogtak a kis korcsmáról és szeltemben-hosszabban beszéltek, hogy Ciolacné — leánykereskedéssel is foglalkozik. Emiatt éles ellentétet keletkeztek a férfi és feleség között és egy szén napon a szén asszony Steve nevű fiával együtt elhagyta férjének házat és Indian Garry-ba költözött, ahol mulatóhelyet nyitott.

Az üzlet jól ment és a fiatalasszony megismerkedett egy Saage nevű detektívvel, akihez férjhezment. Anélkül, hogy előző férjétől elvált volna. A prohibíció idején a detektív és az asszony együtt foglalkoztak a nagyszerűen jövedelmező szeszcsempészéssel és az egykori banati parasztleány hamarosan dollármilliomosnő lett. Visszatért Chicagóba, ahol Ciolac Steve, az asszony fia, Dillinger, a hir-

Diszkötések

Üzleti könyvek

Raszterek

Dobozok

olesón, gyorsan és pontosan készülnek

DAVIDOVITS könyvkötészet és vonalozó intézetében Arad, Bulv. Reg. Maria 24. (Herman-udvar)

= A fővárosi lapok hihetetlennek tartják a devizabank felállításának tervét. Az összes bel-földi lapokat bejárta az a Bucurestiből származó hír, hogy a legnagyobb fővárosi bankok az export- és importüzletek számára monopoliumot kérnek és a külkereskedelmet kizárólag az általuk alapítandó devizabank bonyolítaná le. A legrégebbi bucaresti-i napilapok ezt a tervet képtelenségnek tartják, mert szerintük az export-import üzletek monopolizálása növelné a gazdasági zűrzavart. A lapok arra kérik Costinescu kereskedelmi minisztert, hogy nevével kapcsolatos híresztelést cáfolja meg, mert hiszen mindenki tudja, hogy sem az iparnak, sem a kereskedelemnek nincs szüksége devizabankra. A gazdasági élet egészen mást vár a legfelsőbb fórumoktól.

hedt gangster magántikár lett. Itt szerezte a „vörösruhás asszony” címet, mert állandóan vörösszínű selyemruhában járt. A vagyon egyre növekedett, a Dillingerrel való együttműködés sok pénzt hozott. És érdekes, hogy a jólét közepette Saage Anna nem feledkezett meg rokonairól, akiknek hatalmas összegeket küldött a kis banati faluba, sőt nagy összegekkel támogatta a chicagói román munkásokat is. Egy napon elárulta Dillingert, aki akkor Amerika elsőszámu ellensége néven szerepelt a rendőrség fekete könyvében. Az egyik mozi-ba csalta, erről értesítette a rendőrséget és a kivonult detektívek agyonlőtték a moziból kijövő gangstert, Saage asszony százezer dollár jutalmat kapott. Az amerikai gangsterek díszes siremléket emeltek Dillingernek, akinek sirkövén ez a felírás szerepelt:

— Halálozért sok vérnek kell folynia.

A rendőrség hónapokon át őrizte Saage asszonyt a gangsterek bosszújától, majd az asszony Indiana államba menekült, ahol több ízben került összeütközésbe a törvénnyel és ezért határozta el kiutasítását. Az amerikai hatóságok előzékenyen kívántak lenni az asszonnyal, aki kezükre juttatta az ország egyik legveszedelmesebb gonosztevőjét és ezért elhatározták, hogy államköltségen szállítják Constantaig Saage Annát, akinek elszállítása körülbelül százezer leibe kerül. Amikor az esetről tudomást szereztek a román hatóságok, nyomban megállapították, hogy a vörösruhás asszony nem román állampolgár és ezért nem telepedhet le az ország területén. Most azonban Salaus község lakosai léptek sikra, valószínűleg abban a reményben, hogy a dollármilliókkal hazaérkező asszony letelepedése egyszerűen fellendítene a kis községet és határtalan fejlődési lehetőséget biztosítana számára. Egyszerűen még nem tudni, milyen álláspontra helyezkedik a kormány a különös kéréssel szemben. Anna Saage azonban már utban van a constantai kikötő felé és így sorsa felett hamarosan végleges döntés történik.

Szeplős, pattanásos,

májtoltos, mitesse? arcát hozassa rend.
PILISINE kozmetikai salonban, Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

SPORT KÖZLÖNY

A futbalszövetség vezetőségét felfüggesztették

A legfőbb szövetség tegnap este rendkívüli ülést tartott, amelyen a labdarúgó-szövetség ismert ügyével foglalkozott. A sport-szövetség az ülésen

a Broul Federal azonnali felfüggesztése mellett döntött

és a labdarúgóügyek vezetésére ideiglenes bizottságot nevezett ki. Az ideiglenes bizottság tagjai a következők: Tilea Viorel dr., a labdarúgószövetség elnöke, Davila Őrnagy, a Broul Federal elnöke, Manuila dr., Saulescu

Savu, Boerescu, Nedelcovici és Urdalianu.

Az UFSR bizottságának tagjai egyhangúlag úgy határoztak, hogy Plagino elnök lemondását nem fogadják el.

Az ülés után hivatalos közleményt tettek közzé, amelyben megállapítják, hogy

ámbar semmi súlyosat sem állapítottak meg a labdarúgószövetség kárára,

mégis a felfüggesztést látták jónak, hogy az igazságügyi eljárást megkönnyítsék.

Előrenyomulnak a fiatalok az osztrák futballban

— Felrészítik az osztrák futballsportot —

Bécsből jelentik: Az őszi idény felén túl vagyunk, értékes tanulságokat lehet levonni az eddig látottakból.

Egy bizonyos: végleg befelegett annak a csapatkialakító politikának, amely nagy nevekkel akar operálni. Lám, a Vienna nem riadt vissza fiatal tehetségek beállításától. Olyanok kerültek szinte máról-holnapra a csapatba, akiknek nevét még a tizenhárompróbaszurkolók sem ismerték, sőt talán a vezetőség tagjainak nagy része sem tudott róluk. Már a második szereplés ezekre a nagy ismeretlenekre irányította az általános figyelmet s ma már mindenki ezekről a fiukról beszél: Fischer, Mandl, Hieslettner, Koneczny, Erdl. Erdl egyébként már a válogatottba is bejutott.

A Vienna nagyon szerencsés kezekkel keverte össze még harcoképes öregjeit a fiatalokkal. Gschweidl irányítja a csatársort, Hoffmann a fedezet sor ezse, a védelemben pedig az öreg Rainer mellett a fiatal Schmaus rugja a labdát.

De nemcsak Döblingben, Hütteldorfbán is szerencsésen ifjították meg a csapatot. Smitsik, Ostermann, Luef már szóhoz sem jut. A balszélen egy 16 éves, nem is valami nagyfizikumú fiú játszik. Aurodnik a neve és vasárnapról-vasárnapra elragadtatásba hozza játékaival a Rapid tábort. De a másik újonc, Meister is nagyszerűen megállja a helyét. Most vasárnap hármát ő lött a Favoritner AC-nak beadott öt gólból.

A „jövendő” Libertas a díszes negyedik helyen áll. Semp, Weleba, Hermann, Lebada csupa új név, de máris az osztrák futball új értékeit képviseli. És hogy a Libertas utánpótlása kimeríthetetlen, arra mutat az a körülmény, hogy Vitát a kiváló csatárt még el is tudták adni Svájcban.

Dornbachban is a feltörő ifjúság viszi a szót. A WSC centere, Geiter fényes pályautas előtt áll. A WSC-ben egyébként Karl és Gaffl, a Wackerben Heininger és Jarolim csupa olyan név, amelyekről még hallani fogunk. A két utóbbi még röviddel ez előtt egy középiskolai csapat díszje volt.

Ezzel szemben szomorúan állnak azok a klubok, amelyek megfélemedtek a játékosgárda idejében való felrészítéséről. Ott van az Austria olyan nevekkel, mint Sindelar, Molzer, Viertl, Nausch. Hétről-hétre csereberélik a összeállítást, hol az egyik, hogy a másik csillagot pihentetik. Sindelarral a legkétségbeeset-

tebb kísérleteket csinálják, az eredmény szinte tragikus.

Az Admira ugyan még tartja vezető helyét, de ott is bajok vannak az utánpótlás körül. Csodálatos, hogy Floridsdorf és Jedlese, amely olyan futballművészeket termelt ki, mint Stoiber, Schall, Siegl, Janda, Weiss és Chloupek, most egyszerre bedugult. Kilenc hónapig várt az Admira Bican felszabadulására, de ez alatt az idő alatt egyetlen reményteljes ifjú sem bukkant fel a már kissé nehéz mozgásúvá vált Stoiber pótlására.

Az osztrák bajnokságban hamarosan még jobban ki fog domborodni a felrészített csapatok térfoglalása és ez minden bizonnyal ki fog hatni az osztrák válogatott csapatra is, amelyben rövidesen egész új nevek felbukkanásával kell számolni.

Az Unirea-Tricolor Aradon

Vasárnap a Gloria meccsel Aradon és pedig a legjobb formában levő fővárosi együttesel, az Unirea-Tricolorral mérkőzik. A bucarestieket kitűnő hírek előzik meg és az aradi közönségnek minden bizonnyal szép küzdelemben lesz része, miután a Gloria csapata is nagyszerű kondícióban, hatalmas harci kedvvel várja az érdekes összecsapást.

Változatlanul vezet a Titanus és az Astra az ifjúsági bajnokságban

Az ifjúsági bajnokságban is éppúgy, mint a szövetségi díjban csak igen vontatottan folynak a küzdelmek. A csapatok — kevés kivétellel — nem veszik komolyan a mérkőzéseket és alig van olyan forduló, hogy 1—2 mérkőzés el ne maradjon. Az A) csoportban vasárnap így csupán két meccset játszottak le a csapatok, a B) csoportban négyet, de ezek közül egy mérkőzés (Unirea—Astra) óvás következtében újrarájátszásra kerül és így nem is szerepel táblázatunkban. Alább adjuk a két csoport táblázatát:

A) csoport:

1. Titanus	5	4	1	—	22	2	9
2. SGA	5	4	—	—	16	5	8
3. AMEFA	4	3	1	—	15	4	7
4. Tricolor	4	2	—	—	11	12	4
5. Transilvania	4	2	—	—	2	7	4
6. Hakoah	5	1	1	—	3	14	18

Primeros 5 évig tart el.
Antiszeptikus készítmény, ezután tehát teljesen higiénikus és romlás ellen konzerválva van.
Tehát használjon osakis

7. Banatul	4	1	1	2	2	10	3
8. Soimi-CFR R. A.	3	—	—	3	0	0	0
9. Juventus	4	—	—	4	3	27	0

B) csoport:

1. Astra	6	5	—	1	23	10	10
2. Gloria	5	4	1	—	19	4	9
3. CAA	5	3	1	—	13	7	7
4. Crisana	6	2	2	—	9	10	6
5. Unirea	4	1	3	—	9	7	5
6. Olimpia-PTT	6	1	1	—	4	12	23
7. Sparta	5	1	—	—	4	16	19
8. Fortuna	4	1	—	—	3	6	20
9. Intelegerea	5	—	2	—	3	7	14

Pálfi és Oravecz vezetnek nemzeti bajnoki meccseket

Bucurestiből jelentik: A központi bíródelegáló bizottság keddi esti ülésén jelölték ki a nemzeti bajnok; mérkőzések láték vezetőit. Két aradi futballbíró is vezet meccset és pedig Pálfi Gyula Bucurestiben, Oravecz László pedig Clujon. A bírőküldés egyébként a következő:

Bucuresti: Venus—Juventus (szombaton). Bíró: Pálfi Gyula, CFR—AMEFA, bíró Morac Teofil dr. (vasárnap). Aradon: Gloria—Unirea-Tricolor, bíró: Ciurel dr. Timisoaran: Chinezul—„U”, bíró: Vala Mhadnagy. Clujon: Dacia-Romania—CAO, bíró: Oravecz László. Oradean: Crisana—Ripensia, bíró: Bucur Barsu.

Szaniszló konkurrencia nélkül válogatott

Bucurestiből jelentik: Radulescu Costel, a vasárnapi AMEFA—Chinezul-mérkőzés bírója egyik fővárosi sportlap előtt nyilatkozott az AMEFA—Chinezul-meccsről és a következőket mondotta:

— Kertész, az AMEFA edzője meg lehet elégedve csapatával. Teljesen átalakította az együttest és fair, fegyelmezett játékra oktatta, amely igen kellemes benyomásokat hagyott bennem. A csapat kvalitásos futballt játszik és meggyőződésem, hogy az első között fog végzeni. Szaniszló II. ma konkurrencia nélkül áll posztján, helye biztos a válogatottban.

A HAMBURG-AMERIKA LINE

hajóival a világ összes kikötőibe utazhat:

Gyorsjáratok

Észak-Amerika, Kanada,
Középamerika
(Columbia, Venezuela)
CUBA, MEXICO,
DÉLAMERIKA,
AFRIKA-ba.

Csakis elsőrendű hajók, kitűnő kényelemmel. — Kiszolgálás és ellátás a legmértékesebb áron.

Olasó tanulmányi utazások Amerikába beutazás bármikor.

Kérjen információt és prospektust a
Hamburg-Amerika Linie S. A. R.-
tól, Timisoara, Str. Mery 1. és

Künstler A.

Vizum- és utazási irodától, 461
Arad, Buiev. Regina Maria No. 24.
Telefon 86.

Erdekesebb olvasmány, mint a legizgalmasabb detektivregény!

Halász Sándor

könyve

ABESSZINIA

A VILAGPOLITIKA ÜTKÖZŐPONTJÁBAN

Napjaink fordulatos világeseményeit

csak az értheti meg igazán, aki elolvassa ezt a nagyon aktuális könyvet. — Rengeteg statisztikai adatot és három térképmellékletet tartalmaz. 266 oldal — Ár 16 lej (postán 18 lej) — Kapható mindenütt! 6817

Több mérkőzést semmisített meg az aradkerületi sportszövetség

Az alkerületi sportszövetség keddi esti ülésén Ferdinand Gheorghe szövetségi titkáron kívül Popian Lazar, Glück Lajos és Gudbrod Pál szövetségi tagok vettek részt és az alábbi határozatokat hozták:

A Concordia megóvta a Vulturul ellen vasárnap elvesztett mérkőzést Haász Vulturul-játékos szerepeltetése miatt, akit a szövetség 4 hónapra tiltott el a játéktól és ennek ellenére szerepelt a mérkőzésen. Miután a Vulturul beigazolta, hogy a játékos szerepeltetése jóhiszeműen történt, a szövetség a mérkőzést meg-

semmisítette és annak újrajátszását rendelte el. Oravetz és Müller Victoria-játékosok szereplési jogát a szövetség kettő-, illetve háromhónapi időtartamra függesztette fel.

Az Astra megóvta az Unirea-ifjúsággal szemben elvesztett mérkőzést. A szövetség tekintettel arra, hogy az óvás benyújtásával kapcsolatosan formai hibák történtek, megsemmisítette a mérkőzés eredményét és annak újrajátszását rendelte el.

Vidaj (Juventus) játékjogát a szövetség egyhavi időtartamra felfüggesztette.

A legjobb európai atlétikai eredmények rangsora

A nagy svéd sportlap, az „Idrottsbladet” a finn dekalion-táblázat alapján összeállította az idei atlétikai szezon legjobb európai eredményeinek rangsorát. A lista a következő:

Schröder, német 1147 pont (diszkosz: 53.10 m)
Andersson, svéd 1144 pont (diszkosz: 53.02 m)
Jervinen, finn 1102 pont (gerely: 74.30 m)
Stöck, német 1094 pont (gerely: 73.96 m)
Berg, svéd 1090 pont (diszkosz: 51.55 m)
Wölke, német 1073 pont (súly: 16.33 m)
Finlay, angol 1058 pont (110 m. gát: 14.3 mp)
Salminen, finn 1045 pont (3000 m.: 8 p 22.8 mp)
Askola, finn 1044 pont (3000 m.: 8 p 23 mp)
Isohollo, finn 1043 pont (3000 m.: 8 p 23.1 mp)

Ez az élcsoport. A táblázat közel kétszáz európai atlétát ölel fel.

A hét tizenegye

Bucurestiből jelentik: A Gazeta Sporturilor keddi számában közli a „hét tizenegyet”, amelyben két aradi játékos: Szaniszló II. és Cucula (?) foglal helyet. A hét tizenegye a következő: Sepsj („U”), —Sfera (Venus), Agner (Ripensia)—Gain („U”), Steinbach (Unirea-Tricolor), Szaniszló II. (AMEFA)—Cucula (AMEFA), Beke (Ripensia), Barátky (Crisana), Carjan (Unirea-Tricolor), Dobay (Ripensia).

O Hietanen, a legutóbb 100 métert egy percen belül uszó finn gyorsuszó, 200 méteres gyorsan 2 perc 19.7 másodperccel új finn rekordot állított fel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szög csupán **20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

KIADÓHIVATALAINKBA a következő jelű levelek érkeztek, melynek sürgős átvevését kérjük a főkiváltóhivatalban: „Szakavatott”, „Tejjes garancia”, „Osz”, „Valakit keresek”, „Válás nem akadály”, „Érangers”, „Szórakozó partner”, „Nincs még ősz”, „Finom modor”, „Iparváltalat”, „Mensange”, „Maja”, „Lotti”, „Bank- és viselő”, „Szerény”, „Pontos”, „Intel ligentes”, „Fräulein”, „Házaspár”.

HÁZASSÁG.

Előkelő családból származó, csinos hatvanéves, egy millió kétszáz és hatvanézer lejtű gyárvállalattal férjhezmenne. Összekötötést létrehoz Bizony Ferenc, házasságközvetítő irodája, Timisoara, Reg. Maria 7. 5908

Tekintélyes jövedelemmel és magánvagyonnal rendelkező, 48 éves függőlen özvegyember vagyok. Házasság céljából megismerkednék, otthonat szerető, nem feltétlen vagyonos nővel. Teljes című levelet „Gyermek nem akadály” jellegre a főkiváltóba kérem. 5969

ALKALMAZÁS.

SZELLEMLEG és fizikailag minden téren egyaránt tevékeny AMERIKAI szellemű urinó elhelyezkedést keres. Levelet „Mindenben önálló” jellegre a főkiváltóba továbbít. 5905

Garanciaképes pénztárnokot keresünk. Cím a kiadóban. 5983

LAKÁS

KIADO kútonbejárattal szoba fűdősobával, teljes ellátással Burev. Carol 81. I em. 4. 5981

Egy földszinti 3 szobás modern, központi-fűtéses lakás, áthelyezés miatt november 1-re kiadó. Bővebbet Piața Catedralei 5., a házfelügyelőnél. 5982

KÖZPONTBAN három elegánsan bútorozott szoba fűdősoba használatával azonnal kiadó, esetleg ellátással Cím a kiadóban. 5967

AZONNALRA KIADO: 3 szobás, elő- és fűdősobás, parket és uccai lakás, Panta Avram Iancu 5-6. 5951

Modern, két-szobás, fűdősobás lakás kiadó. Str. Măgăști 22.

Kiadó lakások ujonnan épített házban, 2, kétszobás szuterén lakás mellőkhelyiséggel, 2, háromszobás modern lakás félelemelen, Str. Ghiba Birta 19. szám alatt. Információ Str. Tudor Vladimirescu 17. sz., I em., 5. ajtó. 5976

KIADO új magánház, szoba, konyha, üvegezett veranda Str. Gligor Alexandrescu. Bővebbet: Str. Cantacuzino 26. 5978

KÉTSZOBÁS, erkélyes, modern lakás november 1-re. Háromszobás, erkélyes modern lakás azonnalra is kiadó Str. Em. nescu No. 30. 5979

ELLÁTÁS.

KOSER házikoszt elsőrendű urihelyen kapható Bulv. Reg. Maria 22., I em. 5960

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Élő nemesített ponty, dunai haresa legelősebben kapható: Luttwák és Abramovici cégnél Arad. 5973 Telefon 504.

INGATLAN.

ELADO 45 vagy 80 hold prima szántó föld országút mentén, Arad mellett. Bővebbet: Burza Iestverek vaskereskedésben Arad. 5972

Belvároshoz közel

egy háromszobás, elő-, fűdősobás, cserépkályhás, esslingeni redonyós, kertesi ur magánház, áron alul 180 ezer leiert sürgősen eladó

BOROSS-ügynökségnél Arad, Str. Bratianu 21. szám.

KÖNYVEK

A modern autómobil szerkezete és kezelése. Strelhammer Antal műszaki tanácsos, törvényszéki hiteles autószerelő, a budapesti állami sóffőiskola tanára. Ilyen címen megjelent műve már évekkal ezelőtt harmadik bővített kiadását érte meg. A 400 lapos, rengeteg képpel, rajzzal és számítással kibővített mű ára 165 lei mindeniütt, vagy a Lepage könyvkereskedésben: Cluj. Kérje a műszaki könyvek teljes jegyzékét.

A repülőmotor szerkezete, működése és üzemzavarai. Horváth Ernő tanárnak Aerotechnikai Könyvtár sorozatában megjelent munkája alapvető és egyedülállóan szakszerű a repülőmotorokról. A 350 lapos könyv, amelyben közel 200 ábra, rengeteg rajz és táblázat foglalhatók, most árszállításban 66 lei a Lepage könyvkereskedésben: Cluj. Kérje a technikai könyvek teljes jegyzékét.

„A tündérkirálynő”. (Harsányi Zsolt regénye megjelent könyvvalakban). A generációk harcával sokat foglalkozott az irodalom. Érdekes megfigyelni, hogy a két nemzedék, a szülők és gyermekek küzdelmében, szinte kivétel nélkül az apa és a fiu állnak szemben egymással. Ők képviselik a kort, amelyben éltek, bennük sűrűsödött meg egy korszak minden ismertető jele, minden sajátossága, őket formálta keményre és átförmálhatatlanná az idő. Mindezt egy liktető, színes, érdekes mesében mondja el Harsányi. A kisvárosi fanyar, furcsa unalmából és a Riviera nagyvilági levegőjéből is izelítőt kap az olvasó. A vidéki város kedves, ismert figurái és a Riviera nagystíli alakjai színes, tarka menetben vonulnak el előtte. S a probléma közben észrevétlenül és önmagától oldódik meg — művészi és megvigasztalón.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
telel

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 24.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 2.30: Gramofon 6: Rádiózenekar. 7.20: Rádiózenekar 8.15: Dallemezek 9.15: Szimfonikus hangverseny. Ibert Escalas. Csajkovszkij: Hegedűverseny, D-dur. Respighi: Róma fenyői. Utána étermi zene, majd hírek — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek 11: Hírek. 11.20: Mikes Kelemen leveleiből Felolvasás. 1: Déli harangszó 1.05—2.30: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara. 2.40—3.20: Főthly Ida zongorázik 3.40: Hírek. 5.10: A magyar nőnevelés úttörője 6: A baromi értékesítése 6.30: A Mándits-jazz-zenekar műsora 7.15: Ortutay Gyula előadása. 7.45: Marschalckó Rózi énekel zongorakísérettel. 8.20: A rádió külügyi negyedőrája 8.40: Erdős Vera tárogatózik zongorakísérettel 9.05: Közvetítés a Városi Színházból. „En és a kisöcsém” Irta: Szilágyi László. Zenéjét szerezte: Eisemann Mihály. Az I. felvonás után kb. 10.15: Hírek A II felvonás után b 12: Beszélgetés a szereplőkkel. Majd hanglemezek — Budapest II 6.05—6.25: Cigánydalok. 7.50—8.15: „Gyöngyössy István” 8.45—9: Babits Mihály beszél Meredith Az önző című regényéről. 9.05—9.30: Novotny—Kubicek harmonikakettős. 9.35—9.55: Hírek 10—11: Cigányzenekar. — Bécs. 8: Torna. 8.25: Gramofon. 1: Gramofon. 2.10: Gramofon 3: Gyenge Anna lemezei. 4.20: Gyermekeknek. 5.05: Tiroli népzene gramofonon. 6.30: Kínai és japán zene. 8.20: Az ötvenéves Cigánybáró. Zenei egybeállítás 11.10: Dorothy Moulton (szoprán) angol dalokat énekel 11.40: Eszperantó. 12.05: „Bajazók” Leoncavallo operája — Belgrád. 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 2.15: Gramofon 6: Dalok 7.30: Gramofon. 9: Szimf. hangverseny. 11.20: Dalok. — Berlin. 7.30: Reggeli zene. 9: Torna 10.30: Asszonyoknak. 1.30: Déli zene Münchenből 5: Északi dalok és zeneszámok 5.30: Asszonyoknak 9.10: Tarka óra. 10.15: Kabaré zeneszámokkal. 11: Hírek 11.30—1: Szórakoztató zene. Heilsberg. 7.30: Reggeli hangverseny 9.30: Torna asszonyoknak 1: Déli zene Münchenből. 5: Dalok és hárfatriók. 8.30: Leányok énekelnek. 9.10: Tarka műsor — Lipcse 9: Torna asszonyoknak. 1: Szórakoztató zene Münchenből. 5: Házi zene narmóntumon és zongorán. 8: Hangjáték. 9.10: Tarka óra. 10.15: Kabaré. 11.30: Rádiózenekar szoprán-énekekkel.

PÉNTEK, OKTÓBER 25.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gra-

mofon. 2.30: Gramofon 6: Rádiózenekar. 7.20: Rádiózenekar 8.15: Zongorahangverseny. 8.35: Operaközvetítés — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek 11: Hírek 11.20: Időszzerű apróságok. Felolvasás. 11.45: Ifjúsági közlemények. 1: Déli harangszó 1.05—2.30: Weidinger Ede szalonzenekara. 2.40: Ország Tivadar hegedül zongorakísérettel. 3.40: Hírek 5.10: A rádió diák-felőrája 5.45: Hírek. 6: „Az amerikai függetlenség magyar vértanúja”. Pókapi Pivny Aladár előadása. 6.30: Rékai Miklós hárfázik. 7: Sportközlemények. 7.15: Gyorsírótanfolyam 7.45: Hanglemezek. 8.05: „A magyar bor vándorútja”. 8.45: „Régi magyar nóták, amelyek Liszt Ferencet megihlették”. 10: Hírek. 10.20: Az Operaház tagjainak alakult zenekar. 11.25: Jazz-zenekar. Budapest II 7.05—7.25: Tánclémezek. 7.45—8.10: „Tulnépesedés”. 8.20—9.30: Kalmár Rezső—Balázs László szalonötöse. — Bécs. 8: Torna. 8.25: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 3: Richard Strauss: Don Quichote. szimf. költemény gramofonon. 5.05: Don kozák lemezek 6.30: Alkonyati óra. Versek, dalok, szavaltatok. 8: Hírek. 8.30: Rádiózenekar 9.30: Szimf. hangverseny. 11.10: Vidám ének-negyed. 12.05—2: Szórakoztató zene. — Belgrád 12: Rádiózenekar. 1: Gramofon. 2.15: Dalok 5: Gramofon. 5.10: Dalok 7: Jazz. 8: Gramofon. 10.50 Gramofon 11.20: Gramofon — Berlin 7.30: Rendőrszenekar Danzigból. 3.15: Könyvnyű zene. 5.30: Ludwig: Vonósnyűes A-moll. 6: Tarka zene Drezdából. 7.30: Sport-orvosi előadás 10.15: Szórakoztató zene. 12: Kamarazene. — Frankfurt. 7.30: Reggeli zene Heilsbergből. 1: Déli hangverseny. 5: Kamarazene. 6: Tarka zene Lipcseből. 8: Szórakoztató zene. 9.15: Lothar Windsperger-émléket. Szimfonia nagy zenekarra, A-dur, op. 22 1—3: Német dalok és táncok Stuttgartból. — Milano. 12.30: Rádióötös. 1.15: Gramofon. 1.30: Szórakoztató zene. 2.45: Gramofon. 6.05: Új lemezek. 9.50: Vígjáték. 2: Kamarazene. — Pozsony. 11.15: Gramofon.

Sürgősen keresünk mindennemű szönyegeket, varrógépet, írógépet, antik porcellánt, ezüstöt. Teljes lakásberendezéseket veszünk. Aranyat, ezüstöt a legmagasabb napi áron veszünk. Ebédle komplot 3500, világos háló új 4500, csillárak, tükrök, uriszoba, bőrgarnitúra, Singer varrógépek, ottománok, rézágak, gyerekkágyak, dísz tárgyak stb. stb. — Zalogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt timisoarai zalogház folyósítja. Meghosszabbításokat a legelősebben vállalunk. „COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett. 4639